

La situació a Barcelona

Gradual restabliment de la normalitat

ATACADOR RECONEGUT

Els empleats del garatge Ford, que després d'esser atacats dies passats, han reconegut com un dels atacadors a Eustaquí Teruel Sánchez, que està detingut per altres atraments i és considerat com a pistolero.

Sembla que va realitzar el dit atrament en companyia del seu germà Francisco i de Didac Pérez i Angel Estorre.

Els dos darrers estan complicats en l'atrament a la banca Padrós, de Manresa.

SINDICALISTA PROCESSAT

El jutjat ha declarat processat el sindicalista Joan Peyró, per un article publicat a "Solidaridad Obrera", i considerat injuriós per al governador.

EFICACIA DEL XIULET D'ALARMA

Aquest matí ha entrat un subjecte a una vaqueria del passeig de Sant Joan, ha obert el calaix del taulell i s'ha apoderat d'unes cinquanta pessetes.

La mestressa, que s'ha adonat del furt, ha agafat un xiulet i ha donat l'alarma, acudint tot seguit unes patilles de seguretat, les quals han perseguit el lladre i han aconseguit agafar-lo, juntament amb un company que estava a l'aguait mentre el primer realitzava l'escamoteig.

Al primer detingut li han trobat tres pessetes, suposant que les restants les deu haver llançades quan fugia.

A propòsit d'aquest fet el governador feia observar que és el primer cas d'eficàcia de l'ús del xiulet d'alarma que tant ha recomanat i afegint que si el públic hi contribuís, no obstant-se, aquesta mena de delictes desapareixerien de seguida.

EL SINDICAT LLIBRE

La nova Junta de l'Unió de Sindicalistes Llibres quedà constituïda d'aquesta manera: President, Ramon Salas; vice, Josep Pous; secretari d'ordres, August Lagunas; tesorero, Ramon Tarragó; comptador, Llorenç Martínez; secretari d'oficines, E. Górriz; vocals: Jacint Riano, Vicens Aragás i Josep Moros.

TROPES CAP AL MARROC

Anit passada, en el tren correu de València, marxaren cap a Màlaga, on s'embarcaren cap a Melilla, amb l'objecte de cobrir baixes dels respectius batallons expedicionaris, 64 classes i soldats del regiment d'infanteria de Vergara, 13 del d'Alcanara i 16 del quart de sapadors-mitjans.

Amb destinació al dipòsit de béns de Melilla, ahir al matí foren desembarcades 34 mules procedents de Palma de Mallorca.

Pocs moments després de mitja nit després de carregar material de guerra, es féu a la mar el vaixell dipòsit d'aeronàutica naval "Dédalo" i la gasolinera "H. 4".

L'esmentat vaixell, sota el comandament del director dels serveis d'aeronàutica, don Pere Cardona, es dirigeix a Cartagena, i d'allí cap a Melilla.

UN ATACAMENT

La nit de dimarts, pasava per la Transmediterrània, rera la casa de la Maternitat i prop del lloc conegut per la bòbila de "Cosme", el propietari Baldomer Boada Poch, de 52 anys d'edat, quan li barraren el pas quatre subjectes que pistola en mà li exigiren que els lliurés tot el diners que portava al damunt.

L'atacat, esglaiat per la sorpresa, deixà fer als atacadors, els quals li registraren les butxaques, apoderant-se d'una cartera, en la qual duïa 2.300 pessetes, diversos documents i algunes cèdules personals.

L'atacat declarà al jutjat que un dels atacadors semblava estranger i que l'altre s'expressava en castellà.

DETENCIÓ

Per suposar-lo complicat en els robaris comesos a l'Arrendatària de

Contribucions i Fonda del Ferrocarril, ahir fou detingut per la policia un subjecte anomenat Andreu Blat.

DE L'ASSALT A LA BANCA PADRÓS

El jutjat de Manresa va trametre un exhort al degà d'aquesta ciutat, interessant que es comunicari a Jaume Cervera Prats (a) "Jaumet de la tenda", l'autor de processament i presó sense fiança, dictat contra el dit subjecte per l'esmentat jutjat, com a presumpte coautor de l'assalt, robatori frustrat, dispar i lesions, a la Banca Padrós Germans, d'aquella població.

MALALTIA DEL SENYOR AVELLON

Es troba malalt d'alguns dies ençà el magistrat del Tribunal Suprem i inspector de Tribunals, En Marian Avellón.

Sembla que se li ha agreujat una afecció bronquial que li impedeix dormir, suposant-se que la tasca de la dita inspecció acabarà abans del que es creia.

ELS ATACAMENTS SIMULATS

De les informacions efectuades per la policia se'n dedueix que l'atrament que, segons denúncia, va ocórrer l'altra matinada al carrer de Cervelló, era inventat.

El vigilant nocturn ha declarat que, des del lloc on era, dominava perfectament el carrer de Cervelló i, d'haver-hi hagut quelcom anormal, ho hauria vist.

També sembla que l'atrament de què un tal Enric Pérez García va dir que havia estat víctima a can Tunis.

Al lloc on va dir que havia estat atacat, hi ha una caseta de carabiners, en la qual hi havia guàrdia que forçosament hauria vist l'agressió.

L'atacat va donar com a domicili seu, una casa del carrer d'Orient, i va declarar que era solter. A la dita casa hi viu una germana seva que ha declarat que el Pérez no viu allí, que és de mala conducta i que és casat i viu separat de la dona.

UN ATACADOR SINDICALISTA

La guàrdia civil detingué a la carretera que va de la Rabassada a Sant Cugat a Antoni Selga Selva, de 30 anys, carreter, habitant a Barcelona, carrer de Portugal, 38, el qual va confessar ésser autor d'uns atraments dels quals dissabte darrer van ésser víctimes uns carreters i que li van produir, en conjunt, 17 pessetes.

Se li va ocupar un bitllet de 25 pessetes, un revòlver carregat i un carnet del sindicat únic de transports a nom seu.

PRECAUCIONS

Ahir a la nit van entrevistar-se el capità general i el governador civil. El marquès d'Estella va saludar el senyor Portela amb motiu d'haver tornat a Barcelona i haver-se encarregat novament de la capitania general.

Aquesta és l'explicació oficial. No obstant, bé podria ésser que haguessin parlat de les precaucions que caldria adoptar en cas d'embarcament de tropes cap al Marroc.

La Transmediterrània ha de preparar encara alguns vapors pel que pugués ésser.

VAGA A MONISTROL

A Monistrol s'han declarat en vaga els paletes en nombre de 24.

ESTRANGERS EXPULSATS

El govern ha comunicat l'ordre d'expulsió d'alguns estrangers de mals antecedents que estan detinguts a Barcelona, els quals molt aviat seran tramesos als països respectius.

EN LLIBERTAT

La inspecció de policia ha rebut un ofici del director de la presó participant que el jutjat ha decretat la llibertat de Jaume Guitart, detingut

A l'Ajuntament

Consistori del dia 22 d'agost de 1923

A la sala nova del Consistori i amb la presència de l'alcalde, senyor marquès d'Alfala, a les 5 1/2 de la tarda, s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

El secretari accidental, senyor Tena, llegí l'acta de l'anterior, que fou aprovada.

El senyor Degollada va dir que, en atenció a la poca concurrència de regidors (sols hi havia els senyors Blaiot, Escola, Palau, Quirós i Olivella), demanava que restessin damunt la taula tots els dictàmens per a ésser discutits en la sessió vinent.

Així s'acorda, i l'alcalde declara closa la sessió.

Retalls madrilenys

ELS MINISTRES DE FINANCES DE LA POLITICA CENTRALISTA

Diu "Informaciones":

"Hara unos diez años, un grupo de señores, poseedores de créditos de Ultramar, visitaron al ministro de Hacienda de aquella época — hombre que sólo perseguía hacer fortuna, y grande — para interesarle que autorizara, mediante una Real orden, el cobro de dichos créditos.

La comision estaba representada por cierto individuo que tuvo dias de popularidad por ser victima de una estafa cuantiosa, en la que tomó parte una hermosa mujer cuyo apellido corresponde al nombre de una calle centrica.

Escuchó el ministro a los visitantes con gesto indiferente, y cuando el individuo que llevaba la voz cantante terminó de hablar, el consejero dió vuelta y se alejó murmurando:

— Bien, bien; estudiare el asunto!

Los visitantes inclinaron la cabeza, desilusionados ante la actitud del consejero.

Entonces, el hombre que habia hablado en nombre de todos se aproximó al ministro, y pegándosele al oido le dijo:

— Si consigue usted que cobremos esos créditos, le daremos un millon de pesetas y no se lo diremos a nadie.

Y el ministro, aproximándose tambien al oido del visitante y tambien en voz baja, le respondió:

— Me dan ustedes dos millones, y se lo pueden decir a todo el mundo!

per coaccions als rajolers i excitació al sabotatge, el qual queda a disposició del governador.

Com que no té cap responsabilitat governativa, serà posat en llibertat.

SOBRE UNES CONDUCCIONS

Diu una nota oficiosa:

"El govern civil ha de negar absolutament que hagi ordenat cap conducció de presos per carretera, ja que els detinguts La Torre, Didac Pérez, i Eustaquí Francisco Teruel, suposats autors de l'assalt a la Banca Padrós, foren tramesos a Manresa a disposició d'aquell jutjat per ferrocarril. Es demanà al jutge de Manresa que els posés a disposició del govern civil per a respondre d'acusacions que pesen sobre llur en altres processos per atraments, però el govern civil, no ha donat cap ordre perquè el trasllat des de Manresa aquí no es fes per ferrocarril. Avui surt un agent per a informar-se i per a disposar que segueixin el viatge fins a Barcelona en ferrocarril."

Publicacions rebudes

— S'ha publicat el número primer corresponent a l'oposició segon dels Anals de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, que dirigeix don Pere Muntanola.

— És una publicació interessantíssima.

— "La Nau de Santa Madrona". Número segon d'aquesta revista mensual, portant el nom de la parroquia d'aquest nom. Ultra

L'elecció de Badalona-Granollers

En Trias de Bes a Santa Coloma de Gramanet

ENTUSIASME

Amb motiu d'haver de donar la conferència ahir a la nit l'ex-diputat i actual candidat pel districte de Badalona-Granollers, En Josep M. Trias de Bes, al teatre de la Lliga Nacionalista de Santa Coloma de Gramanet, arreu del poble hi havia un gros entusiasme. Els veïns esperaven adreçats per oír la veu que no tenia altre objecte que manifestar als amics i als adversaris la manera com li fou arrabassada l'acta que tan dignament li havia sabut donar el districte en les eleccions del 29 d'abril passat, i que havent estat aquestes anul·lades, i convocades unes altres per a diumenge vinent, per dignitat tornava a demanar als electors el sufragi.

ARRIBADA D'EN TRIAS

Eren prop de les deu de la nit quan arribà En Trias, deixant-se sentir una ovació tan bon punt fela entrada al cafè de la Lliga, rebent estretes de mans per tots els qui es trobaven al seu pas. L'acompanyaven representants de la ciutat veïna de Badalona i les persones més significades de la població.

L'espaiosa sala-teatre s'omplí de gom a gom sense trigar gaire. Una de les notes més característiques fou l'haver-hi acudit un estol d'individus (electors adversaris) que en anteriors eleccions es distingiren en la recerca de vots. Altra característica era també l'assistència de famílies i de dones casades que semblava que sabessin que el prestigiós orador els havia de parlar d'un problema d'interès suprem per elles: el problema del Marroc.

LA CONFERENCIA

A la presència hi ha l'alcalde, els representants de Badalona i la Junta de la Lliga, ocupant el lloc presidencial el futur diputat. Després d'unes paraules del president de la Lliga, esclatà una gran ovació, que dura llarga estona i en mig d'un silenci sepulcral comença la conferència.

Digué:

"No havia tingut ocasió de parlar-vos de política després de la lluita passada. Encara que havia tingut la satisfacció d'assistir el juliol últim a la inauguració del monument d'En Llorenç Serra, no vaig creure oportú parlar-vos en gens perquè confiava fer-ne esment avui amb tota l'extensió. És el districte de Badalona-Granollers l'únic de Catalunya que després d'ésser anul·lades les eleccions ve a fer-ne unes altres. La lluita passada fou aferrissada, i tots recordareu que vàrem triomfar per 319 vots de majoria, celebrant-se festes de victòria arreu dels pobles.

En Trias, el meu adversari, a les sis de la tarda del 29 d'abril, diada de les eleccions, confessà que havia perdut l'elecció i que havia estat derrotat, mes no trigà gaire a ésser coaccionada la consciència a dintre la Casa de la Ciutat de Granollers, puix alguns capítosts digueren que no s'havia de deixar perdre l'acta del ministerial senyor Trias. Quedaren reclosos en aquella Casa una colla d'amics seus i allà es determinà el que havia de fer-se. Fins al cap de tres dies de les eleccions, això és, el dimecres següent, no es va fer el dipòsit de les quatre actes que mancaven d'aquella ciutat. Tot s'havia preparat.

El president de la nostra entitat,

una llista dels actes que es realitzaren durant el mes i d'unes notes sobre la restauració del temple, porta el següent sumari:

— El primer viatge. — La Ciutat i Parroquia, per Joan Castellet, Pvre. — Punt doctrinal, Rector, per Antoni Mirabet, Pvre. — Brindis, per Antoni Mirabet, Pvre. — Els sacerdots, per J. Bellera, Pvre. — Passa Nostramo, per Josep M. de Pedralbes. — Crònica de la parroquia: Romiatge al Montserrat. Mes de Maria. Les primeres Comunions. Apostolat de l'Oració. La Festa Major. — Cultes del mes d'agost. — Restauració del Temple.

emparat per la força pública, va haver-se d'amagar perquè no li fossin arrabassades algunes actes, però l'endemà, que era el dia de la proclamació, al matí, morí traïdorament a Badalona un ferm amic, un dels que m'era més addicte. En Trias donà a comprendre que tenia por, quan a la tarda d'aquell dia no comparegué a la Junta del Cens en que havia de fer-se la proclamació, flogà un procurador perquè el representés, impugnant la meua acta per no accontentar-se amb el fall de la Junta del Cens, que per unanimitat me l'havia adjudicada.

Presentaren al Suprem a mitges la documentació, mentre jo la presentava plena, acompanyant-hi les actes notariales, ja que la signatura del notari és la cosa més sagrada. Ni això hi valgué, perquè encara és l'hora en que s'han de discutir les signatures notariales.

Explicà detalladament els procediments del fall del Tribunal Suprem, fent que per un vot de majoria es castigues el districte, com si fos una criatura.

Diu que la mirada de l'elector deu haver d'estar no amb el nom tan solament, sinó pel que representa la candidatura. Fa avinent el que representa votar En Trias i a ell. El diputat — digué — no ha d'ésser l'home que ha d'ostentar un títol, sinó el veritable procurador dels pobles, com fa el propietari quan dona el conreu de les terres a l'arrendatari perquè aquest les faci fruir o millorar.

En l'exposició de l'actual Govern, en el qual En Trias té el seu cap, l'Alba: principalment el problema del Marroc, on es troben 150.000 homes, i on, després d'aquell desastre de fa dos anys, fa pocs dies se n'ha repetit un altre. Segurament — diu — de Santa Coloma hi deu haver-hi fills, germans i amics. El Govern, al Marroc, no té pla fet, no sap què fer-hi: dels tres plans plantejats, un per En Martínez Anido, l'altre del propi Alba i l'altre que no s'ha deixat saber, tots han estat rebutjats.

La candidatura d'En Trias — exclama l'orador — representa l'aprovaació de la conducta del Govern; la meua el contrari, perquè la mirada ha d'estar de fit al poble, al camp, al carrer, a la carretera. Mediteu les llàgrimes que han llençat i llençen les mares! (Ovació grandiosa). El poble ha de votar contra el Govern, si no vol aquesta guerra. No tindreu raó els que després passareu hores d'angoixa (Altra ovació commovedora). Explica el que fan els diputats ministerials i el que fan els altres: els primers voten problemes dels quals a voltes no es donen compte; els segons defensen els que són sempre profitosos per al districte, després d'un examen meditat. Jo he estat diputat altres vegades i sé com ha de complir el legítim representant.

Recorda el dia en que al Congrés s'atacava la nostra llengua; la manca d'escoles i de camins veïnals que no permetien el progrés de 3.000 pobles d'Espanya, sense carretera, ni camí de ferradura. Si voleu que continuïn les coses com fins ara, voteu l'albista Trias; si voleu la concòrdia, l'harmonia, la pau del districte, voteu la meua candidatura, que és la nacionalista, i així farem obra positiva.

(Ovació a peu dret, que dura llarga estona.)

Tot seguit és rodejat el futur diputat, essent abraçat i felicitat per nombrosos amics, entre els quals hi havia el fabricant senyor Domènec Baró i el director de la important fàbrica senyor Vilaseca.

Es repeteix altra ovació en pujar a l'auto que havia de conduir-lo amb altres amics a Badalona, havent-hi animació extraordinària i fent tothom comentaris en el sentit que diumenge vinent serà el senyor Trias de Bes altra volta diputat.

La conferència durà per espai a tres quarts d'hora.

EL NEN

JOAN LLUIS FERRER-VIDAL I TURULL

ha pujat al Cel

Els seus afligits pares Lluís i Maria de les Neus, avis els Excel·lentíssims Senyors Don Lluís Ferrer-Vidal i Soler, Donya Edith de Llauredó i Donya Filomena Fournols vídua de Turull, germana, oncles i cosins, tenen el greu dolor d'assabentar-ho als seus amics i coneguts, agraint-los que se serveixin acompanyar el cadàver demà dijous, a les deu, des de la casa mortuòria, Passeig de Gràcia, 114, a la parròquia de Jesús, Gràcia, i a sa darrera estada.

DR. FERRANDO ha traslladat
el consultori de l'ODA, GOLA i NAS, a la
RAMBLA DE CATALUNYA, 65, principal. - Telèfon 1214 G.

MOSAICS E F. ESCOFET & C^{ia}

Ronda Un-
versitat 20,

Dr. Boada Vies urinàries, pell, Raigs X, Diatermia.
Rambla de Catalunya, 31, 1. er, 2.ª De 2 a 5
i de 7 a 8. — Clínica: Sant Pau, 44. De 7 a 10 nit.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telefònica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números. ... 4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. — Dia 21
d'agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:

759.5, 759.0, 757.7.

Termòmetre sec: 25.4, 29.0, 26.7.

Termòmetre humit: 23.0, 23.0, 23.4.

Humitat (centèsimes de saturació):

81, 58, 75.

Direcció del vent: SO.

Velocitat del vent en metres per se-

gon: 3, 6, 4.

Estat del cel: Quasi serè. Serè. Q.

serè.

Classe de núvols: K., K.

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 29.4; mínima, 22.5; mínima prop

del sol: 20.3.

Oscil·lació termomètrica: 6.9.

Temperatura mitja: 25.9.

Precipitació aquosa, des de les set

del matí del dia anterior a les set del

dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual perio-

de: 75 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glico-Kola-Lectinat, cura

neurastènia. B. Domènech, Ronda de

Sant Pau, 71.

Porcellana

Vaixelles J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Un minyó lampista, Josep Miram-

boal Vendrell, de 17 anys, anava ahir

Van curar-lo al dispensari de Sant
Gervasi i fou conduït després a una
clínica.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

-JOIES VILANOVA Unió, 9.

Al dispensari de la Ronda de Sant
Pere va ésser auxiliat Manuel Tor-
res Llach, de 27 anys, moliner, de
Santa Perpètua de la Moguda, el qual
havia estat atropellat per un side-
car al carrer de la Princesa, i ha-
via rebut contusions i commoció ce-
rebral, pronòstic reservat.

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc.
S. Verdagué. Ronda Universitat, 2.

— Demaneu mitges ampolles Aigua
«VICHY CATALAN» en Hotels i
Restaurants.

-Vi Bayard El més enèrgic dels
reconstituints. Tor-
na la força i salut a tots els malalts.

A dos quarts de sis del matí d'ahir,
tornant, en automòbil, de Puigcerdà
el capità general i el seu ajudant en
Rafel de la Bastida.

La nit abans, a l'hotel Tixaire, el
general Primo de Rivera fou obse-
quiat amb un banquet d'acomoda-
ment, havent-se-li ofert, en nom de tots
els començals, l'ex-senador N. Emili
Junoy.

El marquès d'Estella li contestà
agraint l'obsequi.

Després assistí a una funció de gala
que en honor seu es celebrà al teatre
de la capital de la Cerdanya, ha-
vent-se representat l'obra «Los hijos
artificiales».

Acabada la funció, el capità ge-
neral empenygué el seu viatge de retorn
a aquesta capital.

— **RUM BELLESA** (a base de no-
guera). Treu la blancor al cabell, tor-
nant-li el seu color primitiu amb ex-
traordinària perfecció. Es inofensiu.
Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

La Unió Professional d'Empleats i
Dependents de Comerç, fa avinent als
seus amics, inscrits a l'excursió col-
lectiva organitzada per la dita entitat
a l'Observatori Fabra, del Tibidabo,
que, havent-se aconseguit de l'Em-
presa del Funicular, que inclogui
dins del corresponent tiquet el preu
del trajecte del tranvia blau, fins
divendres, dia 24, a les nou de la
vetlla, es personin al local social per
a recollir l'oportuna contrasenya.

-Guia Express de pobles, f. c. i autos.
De v. en quioscs i est.

En els Jocs Florals que el vinent
divendres han de celebrar-se al Casi-
no de Sans, el poeta guanyador de la
Flor Natural ha designat Reina de la
Festa la formosa senyoreta Na Mont-
serrat Sabater i Bros, pertanyent a
una distingida família d'aquella bar-
riada.

-Pianos Cussó Ssha

Verticals, cua i autopianos. Canuda, 31

Una veïna del carrer de l'Arc del
Teatre ha denunciat que li havien
pres de dins de casa un braçalet d'or
amb brillants, valorat en 375 pessetes
i 38 diamants que valen 490 pessetes.
Diu que, com que van moltes perso-
nes a casa seva, no pot precisar sospi-
tes amb ningú.

— **DEPILATORI BELLESA** treu d'arrel
el pel moixí, pel de la cara i braços.
Resultats pràctics. Venda en perf.

A un balneari de la Barceloneta va
ésser detinguda una dona per haver
furtat un maletí d'una banyista.

Aquest matí fou auxiliat al dispen-
sari de Gràcia un minyó de 17 anys,
habitant a la Riera de Sant Miquel,
el qual tenia un atac cerebral agut
que li venia d'haver-se afectat en
unes disputes de família.

Un cop refet, pogué tornar a casa.

Un matrimoni que viu al carrer de
la Meridiana escollí les altes hores
de la nit per a tenir raons, potser
a fi que tot el veïnat ho sentís. I des-
prés, el marit va apallissar la mu-
ller, ocasionant-li una pila de con-
tusions d'aquestes que tan mal fan
de nit com de dia.

La pacient va ésser curada al dis-
pensari i el marit ha estat denun-
ciat.

En la seva última sessió, la Junta
directiva de l'Associació de la Premsa
Diària d'aquesta ciutat ha nomenat
el soci de la dita corporació don
Marc Jesús Bertran director del Mu-
seu i Arxiu de Premsa creat recent-
ment.

Havent estat moltes les comandes
d'inscripció que s'han rebut, després
d'ésser tancada en la data fixada,
per a l'excursió col·lectiva a París,
Versalles i Reims, organitzada per la
Secció d'Excursions de l'Ateneu En-
ciclopèdic Popular, s'ha acordat ac-

ceptar noves inscripcions fins el dia
27 del corrent, ben entès que en el
dit dia quedarà definitivament tanca-
da la llista d'inscripcions.

El jove doctor en Medicina En Jo-
aquim Duran i Benito assabenta que,
després de tres anys de pràctiques
en les principals clíniques de Pa-
rís, Viena, Budapest, Berlín, Basilea,
etcètera, ha fixat definitivament la
seua residència en la nostra capi-
tal, on ha instal·lat una clínica, i
n'ha posat una altra a Sabadell (la
seua ciutat nadiua), amb tots els apa-
rells moderns per a dedicar-se a l'ex-
ploració i tractament de malalties dels
ulls, quals serveis posarà, a viat, a dis-
posició dels malalts de la vista.

Vida religiosa

Avui: Sants Hipòlit, bisbe; Antoni i
Filibert, màrtirs. — **Demà:** Sants Felip
Benici, confessor; Lope, màrtir, i San-
ta Fructuosa.

Quaranta hores: Demà, a l'església
de Sant Raimon de Penyafort, de Bea-
tes de Sant Domènec. Hores d'exposi-
ció: De dos quarts de set del matí a
dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: Sant Bartomeu,
color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona
de l'Estrella, a Santa Anna.

Vetlles en sufragi de les ànimes del
Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant,
a la seva capella, Escorial, 155 (Grà-
cia). — Demà, Torn de Maria Mare
de les Ànimes, a la mateixa capella.

Bisbat

— A la Secretaria de Cambra i Govern
d'aquest bisbat s'han rebut dels alumnes
del Col·legi de Santa Teresa de Jesús de
Sant Gervasi, amb destinació als famolencs
de Rússia, 50 pessetes.

— Raguany, el discurs de la reunió inau-
gural de curs del Seminari Conciliar de
Barcelona anirà a càrrec del professor d'Ar-
queologia doctor don Manuel Trens.

— La setmana entrant marxarà a París el
distingit professor de música mossèn Frede-
ric Muset, vicari de Papiol.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Anna Farrés i Arús de
Baillori. Demà, a les onze. Casa mortu-
òria, Rambla de Catalunya, 75.

En Joan Fradera i Oliver. Enter-
rat aquesta tarda a Badalona.

**El nen Joan Lluís Ferrer-Vidal i Tu-
rull.** Demà, a les deu. Casa mortuòria,
Passeig de Gràcia, 114, Parròquia
de Jesús (Gràcia).

FUNERALS

Na Gumersinda Company i Sistachs,
vídua de Miquel Florensa. Morí el dia
11 dels corrents. Demà, a dos quarts
d'onze a l'església de la Casa de Ca-
ritat, i a la parròquia de Calaf, i mis-
ses a les Carmelites i a l'església de
Sant Vicens de Conill (Calaf).

En Josep Pla Basart. Morí el dia 20
dels corrents. Demà, a les deu, a la
Concepció.

En Francesc Ferrer i Miret. Morí el
dia 11 dels corrents. Demà, de deu a
dotze, misses als Dominics.

En Pau Maria Balcells i Serch. Morí
el dia 7 dels corrents. Demà, a les deu,
a Sant Pere de les Puel·les.

En Manuel Maria Angelon i Coll. Mo-
rí el dia 16 dels corrents. Demà, mis-
ses a Maria Reparadora, de vuit a dotze;
a Pompeia, de deu a dotze; i a l'es-
glésia del Sagrat Cor, de set a nou.

Cultura

Acaba de posar-se a la venda el
llibre «Les ciències en la vida de la
llar», el qual es ven a 750 pessetes
en totes les llibreries i a les de
l'Associació Protectora de l'Ense-
nyança Catalana, oficines: Arcs, 1,
pral.

Continuant l'obra començada l'any
darrer, l'Associació Protectora de
l'Ensenyança Catalana, obre el ter-
cer concurs per a la concessió de
beques als mestres que desitgin cursar
els estudis Normals de la Man-
comunitat, a base de 5.000 pessetes
presupostades, quantitat que podrà
ésser augmentada si altres elements
(corporacions oficials, associacions
particulars), preocupant-se de l'esde-
venidor de l'ensenyança a Catalunya
hi cooperin abans de la data del
concurs. Aquest es regirà sota les
següents bases:

Primera. — Els concursants adre-
çaran a la secretaria de la Pro-
tectora, per tot el dia primer d'oc-

tubre propiament, les seves in-
stàncies acompanyades de tots aquells
documents que justifiquin la seva
preparació i donguin idea de les se-
ves condicions intel·lectuals, morals
i socials que s'estimin pertinents
per a il·lustrar el judici del Consell.

Segona. — Els concursants, con-
cretaran també, en la seva instàn-
cia, l'abast de la cooperació econò-
mica anyal que els sia precisa per
a completar els seus mitjans propis
atèses les seves personals circum-
stàncies, així com també la forma
de percepció i aplicació.

Tercera. — El Consell directiu, tenint
en compte els documents pre-
sentats i prèviament les investigacions
que cregui oportunes, designarà els
concursants que hagin de resultar
beneficiats, tractant ja directament
amb ells els detalls annexes a la sub-
venció acordada.

Quarta. — Les beques es concede-
ran als concursants que vulguin co-
mençar els estudis, preferint-se als
mestres.

Cinquena. — El Consell directiu
mantindrà, en els dos cursos subse-
güents fins a la terminació dels es-
tudies normals, la seva cooperació
als concursants escollits en el pri-
mer curs, sempre i quan la informa-
ció que rebí del professorat dels
mateixos, li doni la garantia de que
és ben aprofitat l'esforç de l'asso-
ciació, i en casvi podrà suspendre
en tot moment que obtingui la cer-
tesa de la inutilitat del mateix.

Sisena. — A fi de cada curs tin-
dran els beneficiats el deure de re-
metre a la Protectora una breu nota
explicativa del fruit dels seus es-
tudies durant l'any. Acompanyant cer-
tificats oficials de les qualificacions
obtingudes en el mateix.

«Vilamar»

Ens ha visitat el primer número
del Periòdic «Vilamar» resolt de la
colònia de nois que l'Ajuntament de
Barcelona ha instal·lat a la platja de
Calafell.

El sumari és: «Salutació. — Arriba-
da de la colònia i croquis del viatge.
Repertori del temps a Vilamar.
Visita dels senyors Vila i Marçet. —
Del parlar de Calafell. Excursió al
Turó del Casalt. — La missa del
diumenge. Els oficis de pesca. Pri-
mera festa de Vilamar. Lliçó de cièn-
cies. Els carrers de Calafell. Con-
cursos de Vilamar. Noticiari.»

Els articlets són escrits pels nois
de la colònia i suposem que corregits
per una «Comissió d'estil». Com és
natural, són escrits en català.

Va il·lustrat amb un mapa de la
carta mediterrània, per a indicar la
situació de «Vilamar»; una vista de
les casetes de fusta de Vilamar i de
la Pineda i del jardí i casetes de la
villeta «Areny d'Or», embanderades
en senyal de festa. Els dos dibuixos
darrers són fets pels nois.

Al Noticiari hi ha la nota curiosa
de què dilluns, 6 d'agost, el termò-
metre, al sol, va marcar 52 graus, i
la visita que els nois de les villetes
«Puigvert» i «Pineda» van fer al gran
violoncellista català En Pau Casals,
que estueja a la veïna platja de
Sant Salvador.

Anuncia dos concursos: un sobre
observacions de la vida de l'escar-
bat sagrat o pilòter, i l'altra sobre
Estadística dels noms de les barques
del barri marítim de Calafell.

CULTURA POPULAR

EL CUIDADO DELS MALALTS

Manual pràctic
il·lustrat amb vint fotografies

SUMARI

Disposició física de l'infermera.
Higiene del malalt.
Malalties. — Remeis.
Pràctiques hidroteràpiques.
Operacions quirúrgiques.
Mentre s'espera el metge.
Casos d'accidents.
Indisposicions lleus, símptomes.
Tractament casolà; però racional.
Botiquí de família i pedagògic.
Auxilis espirituals.

Ptes. 2.50

EDITORIAL POLÍGLOTA
Petrítxol, 8

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EFFECTES D'UN CÍCLO

Madrid, 21, 8'30 nit.
A dos quarts de set de la tarda s'ha desencadenat sobre Madrid un violent cicló.
Nombrosos arbres han estat tirats a terra, així com nombroses tanques d'aigua.
A conseqüència del cicló s'ha enrocant la cúpula del torro de la església que s'està construint a la cantonada que formen els carrers de San Engracia i Almagro i plaça d'Alonso Martínez.
La dita casa és propietat de donya Mariana Perico.
En ocórrer l'enfonsament es trobava treballant alguns obrers, entre els quals s'ha produït el natural pànic.
Ha resultat mort Marian Bravo, que vivia al carrer de Bretón de los Herreros, número 3.
A més a més, ha resultat greument ferit l'obrer Francisco Rodríguez que vivia al carrer de Bravo Murillo.
El mort havia quedat aixafat entre les bigues.
Al lloc del succés ha acudit el servei de bombers, que ha enderrocat la part de la cúpula que havia quedat penjant i que oferia imminent perill d'enfonsar-se.

EL GOVERN I LA PREMSA

Madrid, 21, 9'15 nit.
A Madrid, el Govern, a pretext que interrompia la circulació, ha prohibit l'exhibició de cartells dels periodistes.
S'atribueixen als periodistes culpes de les quals no tenen res que veure, i haver-se limitat a reproduir textualment notícies del Marroc d'origen oficial.
El general Marina ha protestat davant del governador civil de Santander de determinades frases pronunciades pel sots-secretari del ministeri de la Guerra i que se suposen pròpies d'una indiscreció periodística.
Heu's ací el que diu «La Correspondencia de España»:
«En descàrrec dels injustos judicis formulats contra nosaltres.
Les dues frases del general Bermúdez de Castro, «parlar de la moral elevada de l'enemic» i «aconsellar ridículament l'afusellament dels periodistes», són, a judici nostre, delictives. Tenim entès que per les actuals circumstàncies s'han ajornat certes determinacions relacionades amb la primera.
Per molt menys de la intenció que acloca la darrera frase, alguns periodistes han estat a la presó, acusats d'excitació a l'atemptat personal.»

A LA BADIA D'ALHUCEMAS

Preguntat el ministre de la Guerra quant a la suposada operació d'Alhucemas, ha contestat:
«No. L'operació sobre Alhucemas ha quedat completament descartada. Ara, que no es vagi a interpretar aquesta afirmació meua com que es va a deixar sense càstig l'enemic, al vegada es faci una demostració, a l'entorn de desembarc, alguna cosa, si, semblant i pel qual mitjà quedaria cabida suficientment castigada.»

LA SITUACIÓ AL MARROCCO

Madrid, 21, 10'30 nit.
Als centres oficials han facilitat avui notícies optimistes del Marroc.
Tot l'interès està supeditat a l'avançada operació de demà, per a reconquerir l'enemic i proveir la posició de Tifarautin.
Han estat preses totes les disposicions necessàries, perquè aquesta operació es realitzi amb totes les garanties d'èxit.
En resum, que la situació pot afirmar-se que no ha sofert cap variació i que l'atenció està fixa en Tifarautin i Afrau.
Sense dubte la situació d'Afrau no és greu, puix si bé està incomunicat per terra, en envia compta amb la comunicació marítima, havent estat naves, per mar, queviures i municions i reforçats els seus defensors amb peces d'artilleria.
Avui els nostres avions han obstaculitzat amb els seus bombardeigs els rebells de fortificació de l'enemic, i en general la situació queda reduïda a que demà s'intenti rompre el setge de les dues posicions, Tifarautin i Afrau.
Els tècnics asseguraven avui al ministeri de la Guerra que la jornada està ben fortificada, sinó que posseeix

UN GENERAL I UN CAPITÀ SUMARIATS

Duien els periòdics que ha estat sumariat el general Burguette, com a conseqüència de les seves darreres declaracions a la premsa, comentant les coses d'Àfrica, en el seu pas per l'Alta Comissaria i propòsits parlamentaris.
També ha estat sumariat el capità d'artilleria senyor Martínez de Aragón, que recentment acusa davant la comissió dels 21 el general Tovar i el senyor Cierva d'haver infringit la llei en l'assumpte de la separació dels alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

Dels llibres «Páginas de Historia contemporánea», «Las Juntas Militares de Defensa», «Los alumnos de la Escuela Superior de Guerra», «Los hombres públicos de España», «La soberanía de la ley», recentment publicats per Gabriel Martínez de Aragón, n'han estat segrestades les edicions.

Entre certs elements s'ha comentat vivament i per diferents motius aquestes disposicions superiors.

INTOXICACIONS

Més de seixanta persones han estat intoxicades per haver begut llet en males condicions, al despatx del carrer de Calatrava, número 18.

El jutjat de guàrdia, que ho era avui el del districte del Centre, s'ha personat a darrera hora de la tarda al local de la vaqueria, a la casa de socors i a la comissaria, on es trobava detingut el comerciant, començant la instrucció de diligències.

DE FINANCES

Ha manifestat el sots-secretari de Finances que no hi havia cap notícia.
Encara que és aquí el president — ha dit — continua el ministre de finances encarregat de la «valija» i si no s'ha facilitat cap decret és perquè aquestes dies no ha arribat la «valija».

Suposen el ministeri de Finances que arribarà demà amb alguns decrets.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROCCO

Madrid, 22, 12'30 matinalada
Despatx oficial de Guerra:
«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc comunica a aquest ministeri ço que segueix:
A la zona occidental, sense novetat militar en el dia d'avui.
Una companyia de regulars ha recorregut el nou camí de la posició de Adgoz, on es desenvolupa l'últim combat i mobant al voltant de la posició dos cadàvers enemics i se n'han vist catorze més calculant-se en més de quaranta els que han tingut els rebells, atribuïnt-se a aquest càstig la tranquil·litat que s'observa.

A la zona oriental la harka amiga ha ocupat posicions a dreta i esquerra de Tifarautin, amb sis baixes.

MES TROPES CAP A MELILLA

Amb el mateix luxe de precaucions que aquest matí, han sortit a les sis de la tarda, amb destinació a Melilla, 43 soldats d'artilleria de muntanya, 200 del regiment de Galícia, 78 del regiment del Príncep i 90 del regiment de Burgos.

A les tropes expedicionàries se'ls ha servit un ranxo extraordinari.

COMANDANT GENERAL DE MELILLA

Ha estat nomenat comandant general de Melilla el general Marzo.

LA CONTRIBUCIÓ D'UTILITATS

La «Gaceta» publica una Real ordre relativa a la contribució d'utilitats de la riquesa mobiliaria, disposant que els contribuents de l'epígraf E han de portar els llibres registres que permetin conèixer a l'administració tots els ingressos.

DE TETUAN

Tetuan — Regna tranquil·litat a totes les posicions del territori.
L'enemic s'ha retirat després de l'agressió, abandonant alguns cadàvers, que les nostres tropes han enterrat.

Han estat portats a l'hospital de Tetuan els cadàvers dels tinentes de regulars Saborido, Peñaflor i Vanguardia. Demà seran enterrats.

BOMBARDEIG

Melilla — L'esquadra es trobava aquest matí davant d'Alhucemas, obrint foc damunt Beniurruaguel.

Les esquadres d'aviació, durant

tot el dia, han llençat nombroses bombes damunt els pobles rebels.

MANIFESTACIONS DE L'ALT COMISSARI

Melilla. — L'Alt Comissari, parlant amb un periodista, ha fet les següents declaracions:

No crec que la situació s'hagi agreujat.

El que passa ho havia anunciat jo amb tot detall al Govern.

Encara hauré d'enfrontar noves escomeses dels moros; però confio plenament que l'esperit de l'exèrcit aconseguirà dominar-los sempre.

Encara que sóc home civil, enamorat de la pau, quan sorgeixen moments de violència cal tenir energia.

Continuo creient que si no es fa l'operació d'Alhucemas, mai estarà pacificada la nostra zona.

Referint-se a les declaracions del general Weyler, ha dit:

En causa estranyesa el que diu el general Weyler, en el qual reconec la intel·ligència que posseeix, i este disposat a no ésser un obstacle perquè el general Weyler exerceixi aquest càrrec, que crec que estaria molt millor en les seves mans.

Mal ha trobat en mi el general altra cosa que facilitats.

Creu que és possible i donaria bons resultats un atac general combinat.

NOTÍCIES DE MELILLA

Melilla. — S'ha efectuat el sepell del tinent del regiment de Galícia senyor Rodero.

Hi han assistit les autoritats de la plaça.

— Alguns periodistes s'han entrevistat amb l'Alt Comissari no fent cap declaració d'importància.

— El general Correas ha visitat la posició de Sidi-Mesaul, per a estudiar la situació de les tropes.

Després de conferència amb l'Alt Comissari i amb el general Echagüe.

— Aquest matí algunes esquadres d'aeroplans s'han elevat, fent un reconeixement del camp enemic.

Romangueren volant algunes hores i pogueren observar que les concentracions rebels augmenten.

Les majors concentracions són a les altures pròximes dominants del territori.

S'estan preparant columnes per a acudir en socors de Tifarautin que segueix defensant-se.

Sembla que per l'aviació s'han fet indicacions a la posició perquè segueixi resistint-se en la certesa que seran salvats.

Encara que s'amaga oficialment, se sap que en l'acció de dissabte l'enemic feu alguns presoners, ignorant el nombre i categoria d'aquests.

Es objecte de grans elogis el comportament del batalló de Galícia per la seva actuació en el combat de dissabte.

Efectuà una retirada admirable, valent una expressiva felicitació del cap de la columna.

Durant tota l'acció, marxà a l'avantguarda al costat dels regulars lluitant cos a cos.

A dues milles d'aquesta plaça, va caure al mar un hidroavió, el qual fou remolcat per una gasolinera.

Els aviadors il·lesos.

Prop de Tifarautin s'han vist nombrosos rebells fortificant-se a poca distància de la posició.

La metralla de Tàferis ha realitzat una incursió en el camp enemic, desallotjant diverses emboscades als pous de Sidi Sís.

Es coneixen alguns detalls de la lluita del dissabte.

L'Àlferes Avilés va morir al davant de la seva secció quan aquesta es va prestar a marxar voluntària a auxiliars-ne una altra de regulars que es trobava en situació compromesa.

L'Àlferes, davant de la guerrilla va encoratjar-la perquè avançés, quan va rebre una bala al cor.

Fa poc que havia sortit de l'Acadèmia.

Se sap que l'estat d'esperit de la guarnició de Tifarautin és excel·lent.

Part de la guarnició abandonà la posició i atacà els moros amb granades de mà.

Després rebutja l'agressió rebel amb braó.

Ahí en la propera posició d'Afrau es desembarcà el combat marítim.

A Tifarautin se sap que resulta ferit d'un dispar l'artiller del mixte de Melilla Horaci Navarro.

A Tàferis hi hagué tiroteig resultant ferit el cometa del Tercer Joan

López. També ha estat hostilitzada la guarnició de Tizzi Alma.

En el dia d'ahir l'enemic parapetat prop de Sidi Mesaul tirotejà els serveis de seguretat.

Ha mort de Darr Dfius l'equip quirúrgic del comandant Cape.

EL VIATGE D'EN WEYLER

Alcant. — Arribà el general Weyler embarcant cap a Palma de Mallorca.

Es nega a fer declaracions perquè diu que després es mal comprenen.

D'ESTAT

Sant Sebastià. — El senyor Alba ha rebut els periodistes i els ha dit que havia rebut la visita dels ambaixadors del Brasil, Holanda i Anglaterra.

Ha afegit que no tenia notícies per comunicar amb referència al Marroc.

LA FAMÍLIA REIAL

Santander. — El rei no sortí aquest matí del Palau.

A dos quarts de dotze la reina es traslladà al Sanatori de la Pedrosa acompanyada de les infantesses.

Els infants passejaren per la població.

En el sanatori de la Pedrosa se celebrà una festa molt interessant.

Hi assistí S. M. la Reina.

DETENIÓ

Oviedo. — Ha estat detingut per la policia un individu que se suposa és l'autor de l'agressió a un inspector de policia a Madrid, en la festa del primer de maig de l'any passat.

COL·LISIÓ

Almeria. — Comunicuen de Seron que s'ha produït una col·lisió entre els vaguetes i quatre esquirois, per pretendre aquells impedir que els segons entrassin al treball de les mines.

Resultaren tres ferits.

LA CONSTRUCTORA NAVAL

Cartagena. — A la porta de l'arsenal s'ha fixat una llista amb els noms de mil obrers dels acomiadats, dels quals l'empresa accepta el reintegre.

En queden al carrer dos mil.

Els obrers han celebrat un miting i han acordat de no tornar al treball mentre l'empresa no admeti tots els acomiadats.

A l'hora de costum tocà el xiulet per a entrar al treball, però sols es presentaren vuit vaguetes i nou esquirois.

EL GENERAL WEYLER A ALACANT

Alacant, 21. — Ha arribat el general Weyler, embarcant-se tot seguit en el vapor «Bellver», cap a Palma de Mallorca.

El general es nega a rebre els periodistes. No obstant el corresponent de l'Agència Fabra, aconseguí ésser rebut pel general Weyler.

El general manifesta l'exactitud d'aquesta informació, afegint:

«Vag sortí de Melilla amb l'objecte d'evitar una situació violenta, atesa la meua categoria de capità general, puix veient que atribuïen certes notícies del camp i es donaven ordres sense tenir-hi jo cap intervenció malgrat la meua categoria, resultava que jo no era ningú allí. L'única autoritat era i és l'Alt Comissari.»

Digué després el general:

«La missió que portà a Melilla la Comissió que presideixo, només tenia per objecte estudiar la línia de posicions i veure si és precís modificar-la perquè es pugui portar a la pràctica el desig de repatriar el major nombre possible de forces.»

Per la meua part — afegí el general — tinc veritable desig que puguin tornar a Espanya les tropes peninsulars.

El senyor Weyler nega terminantment haver fet cap declaració als periodistes a Màlaga ni a Madrid.

Creu, digué, que no ha de parlar fins que l'esmentada Comissió remeti al Govern la ponència que aquest li ha encarregat.

Sobre el nomenament del comandant general de Melilla per la dimissió del senyor Martínez Anido, digué el duc de Rubí que només estava assabentat del que diuen els rumors que estan circulant, puix no s'ha ocupat per a res d'aquest assumpte durant la seva estada a Melilla.

Comentant després el general Weyler una pregunta referent a si s'ha d'anar o no a Alhucemas, contestà el següent:

«Sí: s'hi ha d'anar ara o després; s'hi ha d'anar, però en arribar al moment oportú.»

El Govern s'ha de desentendre de plans, informes i estudis i confiar el comandament suprem i unit de l'operació a un general prestigiós, donant-li un termini de dos mesos perquè l'organitzi i la realitzi sota la seva total i exclusiva responsabilitat.

Si s'ha d'enviar al Marroc, com se m'envia a mi a Cuba, un general plenament autoritzat per a no haver de consultar a ningú ni demanar permís a ningú per a res.

El vapor «Bellver», a bord del qual acabava d'embarcar el duc de Rubí, sortí a migdia d'aquest port amb rumb a Balears. — Havas.

EL NOU COMANDANT DE MELILLA

Madrid, 22, 2 matinalada.
El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matinalada als periodistes que en la conferència celebrada aquesta tarda pel president del Consell amb el ministre de la Guerra s'havia acordat el nomenament del general Marzo per a la comandància general de Melilla.

LA COMISSIÓ DE RESPONSABILITATS

El president del Consell ha rebut la visita de la Comissió de Responsabilitats, senyor Sagasta, el qual li ha manifestat que en la sessió de dijous informaria el general Marina i que ha rebut una carta del comte de Romanones contestant la consulta que se li feu en relació amb la petició del trametiment de les actes de la Junta de Defensa Nacional a la Comissió de Responsabilitats.

La carta del comte de Romanones està redactada en semblants termes que la del president del Consell i la del senyor Sánchez de Toca.

LES OPERACIONS

Se sap que a les dotze de la nit han sortit dues columnes que han d'operar a Afrau i Tifarautin.

Les operacions les dirigirán els generals Castro Girona i Echagüe.

Cooperaran a l'operació l'esquadra i l'aviació.

Señal de Alarma.

En cuanto el filtro renal no llena completamente sus funciones, se espesan por la sangre elementos nocivos.

Cuando se sienten fuertes dolores en la espalda y se experimenta esa sensación llamada de "envaramiento", y que al levantarse, después de un rato de estar sentado, no se puede enderezar bien y se sienten dolores en los talones, es indicio seguro de mal funcionamiento de los riñones, y de que hay que acudir al remedio cuanto antes. La Gota se presenta.

Afortunadamente el campo de la medicina, cada día más extenso, ha encontrado remedios que curan. No son paliativos compuestos de sustancias opíacas que engañan al enfermo, haciéndole creer en una mejoría que no existe, cuando el mal va progresando lento, pero incesantemente.

Las Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga, han venido a salvar la situación y a llevar la tranquilidad a los hogares. Se trata de un remedio seguro, eficaz, que obra directamente sobre el riñón, sin que pierda ninguna de sus propiedades curativas al pasar por el estómago.

Este medicamento no está contraindicado en ningún caso, pudiendo tomarse en todo momento y en cualquier circunstancia.

La confianza que tenemos en nuestras Píldoras De Witt para las enfermedades de los riñones y de la vejiga, nos induce a ofrecer una muestra gratis, a toda persona que llene el cupón que figura en este anuncio y nos lo envíe a la dirección que en él aparece.

PARA RECIBIR GRATIS en su domicilio una caja de muestra de Píldoras De Witt para los Riñones y Vejiga, mándese este cupón a Píldoras De Witt, Concesionario para España, A. Méndez, Calle Valencia, 233, Barcelona

Francosets con 50 cl. si se de Barcelona y con 25 cl. si de fuera de ella.

Nombre _____
Enfermedad _____
Domicilio _____
Población _____
Provincia _____

Impresions d'una estudianta

La dignitat d'un gos

En el gran saló de l'Hotel Palace, esplèndidament il·luminat, alguns estudiantants s'aboeixen elegantment al so d'un quintet.

Mlle. K., russa i bella, és la reina de l'Hotel. Ara, amb un aire negligent, juga amb un xal de puntes i fa ballar el seu calcat amb una sabata de tussu «vert-jade», punxaguda com una espasa. L'espasa amenaça el cor d'un jove parisenc inclinat davant seu devotament. Mlle. K. parla amb to las i l'èvol i amb un petit accent deliciós. Ell l'escolta com un bon deixeble escoltaria el seu catedràtic.

Ell. — Quin estueig més aborrit...
Ell. — Veritablement...

— Ella. — No s'hi pot venir a M. els estius. M. és un sojorn d'hivern. Hi heu estat a l'hivern, vos?

Ell (confós). — No senyoreta; a l'hivern no puc deixar els meus estudis.

Ella (desdenyosa). — Ah!... M. és una de les millors pistes de «Juge» de tota la Suïssa. L'Hotel és molt concorregut per anglèsos i nord-americans... (amb una vibració entusiasta). Són gent decidida els americans!

Ell (roj de vergonya). — Superficials.

Ella, somnadora (amb un somriure de menyspreu). — Però divertits.

Silenci angunós. El quintet ataca un vals trist a dos quarts.

Ell. — Voleu ballar-lo?

Ella. — És tan ensoportat aquest vals... i el quintet és tan indignat... Mai heva experimentat menys desitjos de dansar. Toquen com per un enterrament d'aquesta música.

Esdevé una pausa curta.

Mlle. P. passa en front d'ells vestida amb un refinament desconcertant. Els tals, les jotes, les seves carns blanques i els seus cabells daurats es destaquen enlluernadors en la immensitat del saló poc concorregut. El seu cavaller, de rigorosa etiqueta, la conduïx orgullós al so melangios del vals.

Un gos llop, polit, digne, aristocràtic, segueix la parella, pas a pas, obstinadament en totes les seves evolucions.

Ella. — Heu-vos-aquí la vostra estafalaria compatriota amb els seus eternals companys: l'home i el gos.

Ell. — Els seus esclaus, podríem dir-ne.

Ella. — Mai no he vist tres éssers

més semblants, solitaris, desdenyosos, impossibles...

Ell. — Però sempre units!

La parella i el gos tornen a passar, resplendents, harmònics, envejables... El pobre parisenc, ferit per la indifferència de Mlle. K. i recordant l'allusió a l'alegria espiritual dels americans, concep un atrevit projecte per a rehabilitar-se i satisfer, alhora, l'antipatia de la russa pels tres inseparables.

A les anques del gos insinua un lladruc a penes perceptible. Després, trencat el glaç, el repeteix amb més coratge. L'altre jovent del saló, aborrit i desitjós de sensacions noves i rares, recull aquella insinuació providencial. Comença a lladrar, primer discretament, després amb descar i per fi amb tota l'ànima. Els aliadits no s'immuten. El gos mira els que lladren, amb una expressió de suprema indulgència, i va seguint la parella No han aconseguit ni fer-li brandar la cua.

Aviat l'emulació s'estableix, i dames, damiselles i cavallers lladren a chor desafortunadament.

Tot el saló s'ha convertit en una «ménagerie». La lluita d'amor propi entre el chor de lladradors i la bestia que no vol perdre la seva serenitat va enaridint-se. Els músics suspensen llur tasca inútil, i assisteixen a l'espectacle silenciosos. Mme. P. somriu discretament, satisfeta del seu gos, el qual segueix contemplant — amb un xic d'estranyesa, val a dir-ho — aquell grup de persones del gran món, que tracten d'imitar la seva veu sense èxit.

Es precis que el jove parisenc, intentant un suprem esforç, elegant i pèrfumant, és posat de quatre grapes interceptant-li el pas, perquè arribi a inquietar-se de veres i davant d'aquesta inconcebible provocació, la magnífica bestia es quadra, i amb el pel estarrufat inicia un moviment d'escomesa i llença a la fi un lladruc terrible esfereïdor, però un de sol, ple d'humana dignitat.

La sorpresa i l'espant han fet emmudir tothom. Mme. P. somriu encara, crida el gos i surt del saló seguida de prop pels seus fidels amics. El jove parisenc s'aixeca esgrogueït i despenat, mirant amb una certa angúnia a Mlle. K. Mlle. K. esclateix una riallada estrepitosa.

AUROBA BERTRANA

for administració a què es té subjecta Catalunya.

Cap nacionalista català acceptaria la renúncia del seu nacionalisme per aquella resistència de l'Estat central i per aquella mala administració, perquè consideraria que aquests fets són accessoris que no poden alterar per res el nivell essencial de la causa nacionalista: la llibertat de Catalunya per desenvolupar la seva personalitat nacional.

Però tot i amb això aquelles resistències de l'Estat central i aquell mal govern han fet el contrari: que alguns nacionalistes, sense donar-se'n compte, hagin cregut que aquells fets accessoris podien variar l'essència nacionalista, convertint el nacionalisme en un neguit separatista.

I això ja s'ha dit que era cosa corrent en molts problemes nacionalistes, però en el problema català podria ésser un greu error. El separatista català no té un contingut d'ideal més nacionalista que el dels nacionalistes que no es diuen separatistes; uns i altres nacionalistes catalans tenen una causa essencial que fa bategar el seu cor al ritme nacionalista, i aquesta causa essencial, que no pot ésser conseqüència d'actes vinguts de l'Estat central, és i ha d'ésser sempre la mateixa en els dos nacionalismes: obtenir en tot temps la major llibertat, la major grandesa i el major profit per a Catalunya.

Per aquesta causa, els nacionalistes catalans que tenint en compte que Catalunya no és una illa i que la seva situació geogràfica i la seva extensió territorial i la facilitat amb que podria ésser objecte d'una invasió i d'un setge per un veí que fos el nostre enemic i més nombros que nosaltres, creuen sincerament que ara com ara no pot venir una separació sense unes lluites armades que posarien en evident perill, no ja la grandesa i llibertat de la pàtria, sinó la seva vida mateixa, no poden dir-se separatistes sense traïr llur propi nacionalisme: aquests nacionalistes no es diuen separatistes, no per «espanyolisme», sinó únicament i exclusivament pel propi «catalanisme»; per convicció que a Catalunya no se l'ha de servir portant-la extemporàniament a situacions difícils i perilloses si no amb treball constant i callat d'un dia si i un altre també.

FRANCESC VIENDELL

Dels afores

Sant Andreu

Continuen les tandes d'exercicis espirituals que vénen donant-se amb extraordinari èxit al local de la que havia estat pel·leteria dels senyors Riera.

Del 27 d'agost al 2 de setembre tindrà lloc la cinquena de les tandes organitzades fins avui.

L'obra dels Exercicis Espirituals coïncideix tothom qui s'interessa per la tasca que ve desenvolupant, a una reunió que tindrà lloc el pròxim diu-seu text força eixerit, fa que sigui llegida amb fruïció i delecció.

Regreïm la seva salutació i corresponem als seus oferiments.

— Han començat les obres per a la construcció d'un pont damunt del jous, dia 23, a dos quarts de nou del vespre, a la Casa d'Exercicis.

— La Confraria de Filles de Maria de la Parroquia de Sant Andreu, també prepara per a primers del mes de setembre unes conferències espirituals que sean donades a la mateixa església parroquial.

— Ha aparegut el primer número del butlletí portatveu de l'Agrupació Excursionista. «Bon temps, del Centre Popular Catalanià».

La seva acurada presentació i el Rec Comtal en el seu encreuament amb el carrer dels Afores.

Aquesta reforma — com compendran totes els que coneixen el pla d'urbanitzacions que porta a terme el doctor Cararach — és absolutament indispensable per la prolongació de la Rambla de Santa Eulàlia fins a la carretera de Mataró.

— Complimentant l'ordre de la superioritat i el soment presta servei extraordinari durant la nit, col·laborant així a la tasca de les autoritats, encaminada a retornar la tranquil·litat a Barcelona.

— Estan a punt d'acabar les obres de construcció de la Capella de la Casa Asil de Sant Andreu. Per a dintre de poc s'inaugura la seva inauguració.

Postals pedagògiques

Colònies Escolars

VI

Aqueixa alternativa de repòs i esbarjo que es proporciona als infants en l'època d'estiu, fa que després les tasques escolars s'entrepuguin amb més delit i amb visió clara de matèries a tractar i al més fàcil desenvolupament.

Tornen de la muntanya o de la marina amb nova vigoria i curulls d'impressions de coses viscudes, tot a favor de la vida de l'escola, podent-se invertir el conjunt del programa integral, no contentant-se a llegir, escriure, comptar i nocions rutinàries de catecisme, sinó en la recolta de coneixements que els seran de vera utilitat per les lluites de la vida i quant més planera no resulta la tasca del mestre! Ja no ha de bregar amb la fredor dels textos, puix el noi podrà comparar oportunament i les lliçons seran vives, animades, tralente-ne veritable profit.

Els afers post-escolars que representen les colònies de vacances vénen a donar nom, prestigi i interès a l'ensenyament primari que abans era considerat com una obligació de reclutar quixalla per evitar que destorbessin a llurs famílies. L'escola se n'emporta tota l'atenció, i per això és llastima que no s'aprofiti el moment per fonamentar bé l'edifici de nova planta que ha de servir els drets i els deures dels que han de lluitar incessantment per mor que sigui veritat l'integral sorgiment de l'esperit educatiu en la nostra terra.

Barcelona, mercès a senys dreters i consciències honrades, es troba en un espadament d'idees i institucions que són garantia d'un canvi absolut en la seva vida espiritual.

Es crearen les colònies escolars de vacances amb un esforç il·loabilíssim. Ara sembla ja assegurada llur vida material, bregant-se, és clar, per multiplicar tant com es pugui els grups d'any en any. Això es va aconseguint. El que ja és més urgent de procurar, és que les instal·lacions siguin, no absolutament bones, sinó passadores, tota vegada que es lamenten barreges detestables de contractistes i fondistes abassegadors, mb els quals se les han d'heure els mestres encarregats. Nosaltres sabem de colònies que han estat pessimament ateses any darrera any, i no obstant, s'ha continuat concedint el privilegi als corresponents contractistes; i, en canvi, s'ha donat el cas d'ensopagar bons llocs i millors contractistes, i per... res se'ls ha fastiguejat, disgustat i abandonat, si els contractistes ja no han abandonat la colònia abans.

La culpa de tot això no la té exclusivament la Comissió. S'hauria d'anar corregint, primerament reduint els llocs d'instal·lació, encara que fos doblant els grups i els mestres. El contractista tindria més base per procurar una ben organitzada instal·lació, no veient-se aquests colònies en fondes i cases de menjar de poblacions, on en dies de festa major, mercat o fira, les pobres criatures s'han de veure mortificades esperant torn, i pitjor encara, quedar-se amb les deixes dels apats dels festers, mercaders i firetaires, respirant un ambient del tot malsà, moral i materialment.

També s'hauria d'acabar amb quèix costum de portar colònies a vil·les grans i al mig de nuclis de població. Les colònies haurien d'instal·lar-se en llocs solius on els infants no tinguessin altre contacte que la naturalesa, amb grans bos-

cos, bones fonts i aires sanitosos, o bé vora la mar serena i quieta, en platges concorregudes.

S'ha fet l'assaig de Villanar, a Calafell. Una vegada vençudes totes les dificultats que es solen presentar al començament de tota cosa nova, s'aconseguiria el que es proposen els que es preocupen d'aquells afers merifíssims i de gran profit humanitari.

La Comissió de Colònies, integrada per gent entusiasta i amant dels infants, hauria, al nostre entendre, de preocupar-se d'això que deixem dit: menys grups, si bé més nombrosos, i més ben instal·lats.

Podríem anar en detalls que ajuden al desgavell de les colònies, sobretot, a fastiguejar i avorir els mestres... Podríem tractar-ho largament amb fonament de causa i testimonis de gran fidelitat. No volem ferir ningú, car creiem que tothom labora i actua de bona fe. Sols, si, volem apuntar el gran mal i els perills que porta aquest esperit de favoritisme imperant. Es creient que quan el mestre repta o castiga sorgeixen desvergonyiments amagadors.

— Jo ho diré al senyor tall!

— A casa tenim molt de bo amb tal altre senyor!

I vénen els casos d'insolència d'algun, que porten la indisciplina i la desmoralització dels altres. Quants d'escamots hem sobtat preparant aotes de falsa delació contra els mestres i això perquè la Comissió, o individus d'aquesta, donen tot crèdit als delators, i amb complet desconecement dels mètodes rudimentaris preceptes pedagògics i més desconecement de l'ànima dels infants, s'obren enquestes i informacions que porten a extrems deplorables.

D'aquí que van desertant dels llocs de mestres de colònies molts que hi figuraven en el seu comentament, salvant algunes excepcions i sia els mestres plens d'abnegació i dels infants que no hi van per «xalar-se-la» una mesada a espalles d'aquella institució que mereix tot respecte, tota ajuda i tot encoratjament.

Portem nosaltres l'experiència d'uns quants anys de direcció de colònia. Lloc i contractistes ens han estat del tot amables, secundant la nostra labor. Ens havíem fins proposat deixar-ne una de ben arrelada en lloc excel·lent i amb totes les bones condicions. Se'ns follà la cosa, quedant reduïda a tres anys, els dos primers al nostre càrrec; del darrer no en podem respondre. Les dues primeres èpoques de la diguem-ne nostra colònia, ben història resta en aquestes mateixes planes i amb el llevat de la que hi sojornà, formada per l'Escola Tàrragonens i acabada per aquell esperit selecte que es diu Pau Vila. És amb una gran recona que la veiem esgavallada, i per això ens ha sobtat una mena de refredament per tornar-hi i això que mereixen tots els nostres respectes i agraiment els dignes funcionaris de la Comissió, sobretot els que hi porten una activitat continua: els senyors Palau i Bosch, per no citar-ne d'altres.

No per això ha minvat ni minvarà la nostra creença que aquesta institució és del millor que pot influir perquè la creuada empresa per a millora del desenvolupament físic, intel·lectual i moral de l'infant arribi al fi que es proposen els seus guaidors i davanters. A fer-hi, doncs, tothom el que pugui!

ANFONI BUSQUETS I PUNSET

Causas i conseqüències

En veritat s'ha dit i repetit que el nacionalisme no és un problema de bon o mal govern, de bona o mala administració, sinó que tot plet nacionalista és problema de govern propi, és problema de llibertat.

Els problemes de llibertat solament amb llibertat poden resoldre's; les mesures repressives i l'excepció no fan més que enverinar el problema i les passions, convertint-lo en insoluble moltes moltes; la història d'Espanya és un reiterat testimoni de com amb guerres i repressions es líquida i s'enruna el més gran imperi.

Anglaterra que ha sabut tractar els problemes nacionalistes dels seus dominis, no amb mesures d'excepció sinó concedint-los un règim de llibertat i ampla autonomia, ha epavivat sino ha resol, als problemes nacionalistes dels diferents pobles que formen el seu imperi: gràcies a aquesta política de liberal sensatesa la Gran Bretanya en la passada guerra va tenir l'ajuda dels seus dominis que no pas en petita part contribuïren a la victòria.

Anglaterra, a més a més de la llibertat i autonomia concedides a les nacionalitats que constitueixen l'imperi britànic, serve en el govern central anglès i en el poble anglès una superioritat de cultura, de civilització i de bon govern que excedeix o iguala la dels seus dominis: donada la falta d'unitat geogràfica dels seus extensos territoris, si el govern central anglès es comportés amb una disbaixa i un desgovern com el que imperen a Espanya, seria un fet la disgregació de l'imperi britànic, amb tot i aquelles llibertats i autonomies concedides als seus dominis.

I és que si bé és veritat que el nacionalisme és plet de llibertat que sols amb llibertat de govern propi pot resoldre's, no és menys exacte que el bon govern i la bona administració són un gran palliatiu a tot moviment nacionalista: les terres catalanes sotmeses a l'Estat francès en són exemple; elles en tota intensitat i amor serveixen la llengua catalana i les característiques racials de la Pàtria, però la bona administració i governament de França són grossa dificultat per fer arrelar políticament el nacionalisme català en aquelles terres germanes.

Pel contrari, els pobles que tenen mal govern i dolenta administració estan predisposats a la revolta i es deixen fàcilment endur a qualsevulga moviment disgregacionista.

Quan un poble creu que de la convivència amb un altre poble li provenen només que dany i greuges que evitaria separant-se d'ell, el moviment disgregacionista fa la seva via; gairebé la totalitat de les antigues colònies d'Espanya a Amèrica es separaren més que per un sentiment de nacionalitat pròpia, pel greuge constant rebut del desgavell de la política i de la mala administració de l'Estat espanyol; en aquest sentit disgregacionista es produïren avui les tendències d'alguns Estats alemanys, que senten la dissort de l'Alemanya actual com el resultat d'una política del govern exclusiu de Prússia.

Catalunya, com a nacionalitat que és, té el seu plet nacionalista, que és ideal i problema essencialment de llibertat de govern propi: aquest ideal de llibertat, de viure la nostra vida, és la causa essencial del nacionalisme català; però aquesta causa essencial del nacionalisme català s'ha agreujat i exacerbat a conseqüència de la resistència de l'Estat central a donar la llibertat a què Catalunya té indiscutible dret, i a conseqüència del mal govern i pit-

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

22 d'agost de 1923

LA SITUACIO DE MONGOLIA

El corresponsal del Times a Kalgan comunica detalls molt curiosos de la situació a Mongòlia, on les tropes bolxevistes han representat un paper alliberador. Aquestes paradoxes de la història sembla que s'escauen millor a les terres d'Àsia.

La Mongòlia ha experimentat de dotze anys ençà els canvis més fantàstics i els daltabaixos més sorprenents. I avui es troba en una situació esplèndida, fruit d'una tranquil·litat i una prosperitat gairebé desconegudes fins ara. Voltada de la Rússia vermella i de la Xina anàrquica, Mongòlia gaudeix ara un govern propi, ha establert l'ordre, el dret i la pau i no pateix l'amenaça de cap enemic exterior. La pintura que en fa el corresponsal del gran diari londinenc és gairebé idíl·lica.

L'any 1919 el general xinès Hsu ocupà Urga i tractà la Mongòlia com a terra conquerida i dominada. L'any 1920 hi aparegué el general rus blanc baró d'Ungern, amb una força mixta, la major part de la qual eren mongols contraris a la dominació xinesa. Ungern esmicolà l'exèrcit xinès i dels quinze mil homes que el formaven amb prou feines tres mil aconseguiren tornar al seu país.

Ungern, però, no havia anat a Urga per alliberar els mongols i realitzant el seu objectiu atacà la República de l'Extrem Orient, aliada de Moscou, a profit de la causa dels blancs. El baró d'Ungern fou totalment derrotat per un exèrcit vermell. Aleshores una columna bolxevista de dos mil homes ocupà Urga i hi establí un govern mongol vermell, aconsellat per funcionaris nomenats pels Soviets d'Irkutsk i protegit per les tropes vermelles.

Els bolxevistes — cal reconèixer-ho lleialment — actuaren a Mongòlia amb una moderació i un seny que podrien servir de model als governants espanyols en l'exercici de llur protectorat del Marroc.

A poc a poc anaren retirant llurs tropes, deixant tan sols a Urga un destacament de dos cents homes. Els consellers vermells han anat essent substituïts per socialistes russos que han ajudat honestament els mongols a establir un govern estable. El gabinet mongol vermell és ara responsable davant la Convenció Nacional, representativa de totes les classes socials, i funciona de faïso satisfactoria, a base de principis democràtics, no comunistes. El Buda vivent o *Hutukhtu*, que des de l'any 1912 havia estat reconegut com a Emperador temporal, no conserva ara sinó un poder espiritual. El Ministre de la Guerra, un carisser d'Urga, ha demostrat posseir aptituds administratives superiors i ésser un home pràctic. Un dels quatre grans *Khans* de Mongòlia és membre actiu del Ministeri, i si els prínceps i l'aristocràcia no veuen amb bons ulls el nou estat de coses, car han de contribuir a les càrregues del govern segons llur riquesa, accepten filosòficament la situació.

La seguretat pública és absoluta, el comerç és actiu, els impostos són justos, les finances del país funcionen normalment, el Treure públic no pateix angoixes, la moneda corrent és l'or rus i el dòlar d'argent. I ara els mongols estan reorganitzant llur exèrcit per a resistir les eventuais invasions xineses. Decididament, els governants d'Urga ho fan una mica millor que els de Madrid.

El govern de Moscou respecta aquesta evolució natural de la independència mongola. Ha reconegut el govern d'Urga, n'accepta un representant a Moscou i no intervé en la vida interior del país. Té a Urga

un representant i una oficina de policia secreta que examina els passaports, però ha renunciat al dret d'escorcollar els equipatges que ja han passat per les duanes mongoles.

Així la Rússia soviètica ha actuat a Mongòlia com una veritable potència amiga i protectora.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

L'Assamblea d'Angora i el tractat de pau

Constantinoble, 21. — L'Assamblea Nacional dedicarà la seva sessió d'avui a escoltar Ismet Baixà i el president de la Comissió de Negocis estrangers, sobre les explicacions que donaran relatives al Tractat de Lausana, el qual serà probablement ratificat a últims de la setmana que ve. — Havas.

Un pacifista al Rhur

Dusseldorf, 21. — El príncep Max Fribourg, cap molt considerat del partit pacifista alemany, realitza en aquestes moments una jornada de conferències pel Rhur.

Ha declarat que no basta ni molt menys amb desitjar la pau, sinó que és necessari realitzar tot el que sigui possible perquè aquesta sigui un fet. — Havas.

Atemptat contra Stresemann?

Berlin, 21. — Com que aquest matí han circulat per Alemanya i algunes capitals de l'estranger diversos rumors sobre un suposat atemptat contra el canceller senyor Stresemann, s'ha publicat una nota oficial aclarint l'esdeveniment.

L'esmentada nota diu que diversos soldats es donaren compte anit passada de la presència, a prop del palau on viu el canceller, de dos individus que es feren escapolir en veure que havien estat descoberts.

Els soldats feren foc contra els fugitius, si bé inútilment.

En virtut de l'esdeveniment s'ha ordenat que s'obri una investigació.

Tot fa suposar que aquells individus es proposaven robar documents diplomàtics a la Cancelleria. — Havas.

Incendi a Brooklyn

Nova York, 21. — S'ha declarat un violent incendi en un saló de ball de Brooklyn, el qual quedà completament destruït.

Sembla que en els treballs d'extinció i a conseqüència de l'ensorrament d'una paret, deu bombers resultaren morts i altres 12 greument ferits. — Havas.

L'augment del preu del carbó

Dusseldorf, 21. — Sembla que l'augment en el preu del carbó amenaça amb paralitzar el tràfec dels ferrocarrils i dels tramvies.

Els industrials alemanys han fet importants demandes de carbó a Anglaterra. — Havas.

Més mines ocupades

Dusseldorf, 21. — Les autoritats aliades han ocupat unes mines a Sielenplanchen i Bruchstrasse.

També han ocupat les fàbriques de Hoech.

Durant aquests actes d'ocupació, no es registraren incidents. — Havas.

Els minaires del Rhur

Essen, 21. — Els Sindicats minaires han rebutjat els nous salaris proposats per la Comissió arbitral de Berlin, però les negociacions es reprendran demà.

Es creu que els patrons no accediran a augmentar més els seus. — Havas.

Les imprentes

d'Alemanya

Berlin, 22. — A conseqüència del preu de cost i de les dificultats d'impressió, tretze periòdics de Munich han deixat de publicar-se.

El personal de la impremta del Banc de l'Imperi amenaça amb declarar-se en vaga si no és novament admès un tipògraf que havia estat acomiadat arran de l'última vaga.

La direcció del Banc de l'Imperi ha encarregat a les autoritats judicials que decideixin la sort del tipògraf esmentat. — Havas.

Els comunistes

de Wiesbaden

Paris, 22. — Telegrafien de Magúncia a «Le Journal» que un grup d'individus comunistes han intentat assaltar l'edifici de l'Ajuntament de Wiesbaden. Després de molts esforços la policia aconseguí isolat l'edifici.

A conseqüència d'això resultaren ferits dos comunistes, tres d'ells de gravetat. — Havas.

Els minaires dels Estats Units

Atlàntic City, 22. — Per haver-se negat els propietaris de les mines de carbó a augmentar els sous, els obrers minaires han pres l'acord de declarar-se en vaga a partir del dia primer de setembre vinent. — Havas.

Els Estats Units i Europa

Washington, 22. — La Casa Blanca declara que, reunits els rapports dels observadors americans que han tornat d'Europa, els dits rapports mostren clarament la necessitat en què es troben els Estats Units de continuar en la seva actitud davant dels esdeveniments que es desenvolupen a Europa. — Havas.

Submarí japonès perdut

Toquio, 22. — S'ha anat a fons un submarí japonès que anava tripulat per 96 homes, salvant-se 11 d'ells. S'ignora la sort que hagin pogut córrer els altres 85 restants. — Havas.

La nota de França

Londres, 22. — A última hora de la tarda d'ahir es va rebre al Foreign Office la contestació del Govern francès a la nota britànica. — Havas.

L'Estatut de Tànger

Londres, 22. — L'Agència Reuter confirma que les converses entaulades sobre la qüestió de l'Estatut de Tànger seran ajornades, a partir d'avui, fins a últims de setembre pròxim. — Havas.

El carbó del Ruhr

Dusseldorf, 22. — A conseqüència de l'incompliment per part d'Alemanya dels lliuraments a efectuar en concepte de reparacions, el general Degoutte ha dictat una disposició en virtut de la qual quedaran en poder de les potències ocupants tots els «stocks» presents i futurs de carbons del Ruhr. — Havas.

La nota de Bèlgica

Brusselles, 22. — La resposta del Govern belga a la nota britànica serà tramesa demà a París, i a últims de setmana a Londres. — Havas.

Mussolini a Castellamare

Roma, 22. — El president del Consell, senyor Mussolini, ha arribat a Castellamare de l'Adriàtic, essent aclamat per una immensa multitud que es va congregar a l'estació.

El senyor Mussolini passà revista a la milícia nacional, la qual prestà jurament de fidelitat. Acte seguit pronuncià un brillant discurs davant la milícia i la multitud, essent objecte d'entusiastes aclamacions. — Havas.

Butlletí de LA VEU DE CATALUNYA
22 AGOST 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

volgués escupir girà el cap i se n'anà.

Quan la noi fou fora, lo secretari, que no gosava llevar los ulls en sa presència, volgué fer creure als «conjurats» que l'hereuet no parlava de res...

puix si ell, ex-tantes coses, i actualment quasi un personatge, hagués pogut suposar que anava «seu»... al, Déu meu! Se n'hauria passat una!

Certs secutians, coneixent sa poqueta llatinitat...

— Si me n'hagués dit a mi la meitat solament! — Si n'hagués escupit feia l'altre.

Tant li digueren, tant lo punxaren, tant excitaren lo seu orgull i tants patiments de vi blanc begueren, que després del Josep Grau, lo conjurat negre, que protestà, no acompanyant-

los, tots se n'anaren a la sala de ball per a cercar bronquina.

Quan hi arribaren començava a fosquejar.

La major part de les mosses reunides en rotllos rebien obsequis de llurs galants balladors, vinguts de fora i portant un «bolador», un plat de gots, un cantirret, qui fruita, qui «senyors» de pasta fina.

Lo secretari, acompanyat dels conspiradors es dirigí a la Tules que enraonava amb una amiga i presentant-li un parell de rosquilles li preguntà si estava compromesa per la «polka» vinent.

La Tules, indecisa, refusà rosquilles i ballador, dient de les primeres: — Puden lo tabaco. — i del segon: — Féu fortor d'aiguardent.

— És molt delicada, noia... Aviat mudes de parer!

— Què volen dir?

— Me sembla... no fa mitja hora, la fortor de l'aiguardent no t'ofenia... i el petonet aquell...

Sense deixar-lo acabar un cop de puny a la cara lo feia entregirar.

Lo secretari, enardit pel dolor i la vergonya, cridava furios:

— Surt, hereuet de palla, ix, morral! te menjarà el fetge.

Tot foren crits i soroll: los Pallaresos volien detenir el secretari, los secutians l'hereuet; però res els deturà, i, deixant en mans de qui els descompartia esparracs de gecs i de camisa, mentre Narros i Cadells es disputaven, corren't-se l'un darrera l'altre, arribaren prop del torrentó.

Molts del carau seguien, més en arribar al lloc de la lluita lo secretari queia, i l'hereuet, saltant lo torrentó, fugia per l'altra banda... I com la

gent de poble tem d'acostar-se de morts i ferits per estalviar raons amb la Justícia, lo pobre secretari, des-sangnant-se i panteixant, fou abandonat en un xipoll de llot format de fang massa trepitjat i de sang presa.

Uns se n'anaren determinats a dir que «no hi eren»; altres, menys porucs, avisaren a Batllia.

Lo nunci, lo Rector, que havien hagut esment de la desgràcia, i un gran cop de curiosos elxiren fins al torrentó, trobant lo cos del secretari encara calent.

Reparant que tenia alè de vida, estroncaren lo millor possible la cruel ferida que a la panxa tenia, i amb força precaucions lo portaren al poble.

No fou difícil averiguar qui havia sigut l'agressor, i si bé era veritat que ningú assegurava haver vist clavar l'horrible ganivetada, tots los testimonis declararen que junts, l'hereuet i el secretari, havien eixit de sa-rau desafats i que en arribar al lloc del «desafio», mentre lo secretari queia, l'hereuet desapareixia.

Lo Molí vell belluga

Lo sol no apuntava encara quan lo vell Garriga saltà del llot.

A l'eixir de sa cambra l'estranya veure la de sa filla oberta ja. Baixà a la cuina preguntant a sa germana, que velé traquejant, per la nena...

— Molt dematí s'ha llevat — mastegava entre dents.

— Déu ser per l'hort — respongué la tia — Amb la gran fallera de flors primerenques no s'enten de feina...

No pot ésser lluny... Té el xocolata abocat i no l'ha presa...

Scibat, lo Garriga, com preocupat per una idea, féu a sa germana:

— Pona!... No has sabut qui trucava ahir vespre?

— Devia ser l'hereuet.

— No et sembla que, fins sense obrir-li, no deu haver passat gran pena per a entrar?... Massa he reparat per on entren quan la portalada està tancada; saltan los parets del corral i a la palissa falta gent... Faig la vista grossa.

Sense més preguntar, obri el portal, xiulà els gossos, encengué un cigarret i eixí al camp.

Al mateix punt entrava el Narcís per la porteta de l'hort acompanyant la Mercè que, els ulls plens de llàgrimes, se precipità en braços de sa tia.

— Ai tieta meua del meu cor! Quina desgràcia!

— Què passa, filla meua? No ploris! Què t'ha passat? Parla, parla tu, Arciset.

Lo Narcís respongué tot encongit: — La Justícia busca l'hereuet per tot arreu.

— Què ha fet? — cridà alarmada la tia.

— Un home mort!

La tia, que renyava la Mercè perquè plorava, arrencà a plorar més fort que ella i durant un gran rato tot foren als i sospirs.

Quan la tia eixugant-se els ulls es disposava a escoltar los detalls que la nena anava a dar-li, eixa esclafia en plors; quan s'aturava, l'altra tornava a començar.

Per fi, gràcies al Narcís, i una paraula ara mitja després, s'enterà de

quant sabien los jóvens, oit de llavis del vailet, que anit passada havia parlat per la reixeta amb l'home que trucava; un propi enviat de la Se-cuita.

— Si ha deixat de trucar i moure escàndol, és perquè lo vailet li ha jurat que l'hereuet no era a casa.

— Déu meu, Déu meu, Sonyor, quan lo pare ho sapiga!

— Prompte es trobarà algú que l'hi digui.

Les llàgrimes aturant-se de rajar... uns als altres se comunicaven els detalls del fet.

— I jo — deia la tia — que oint trucar...

— Pensàveu que fos ell?

— També m'ho pensava jo — afegí el Narcís — Però com que em semblà oir la veu del vailet parlant amb algú de fora, m'he llevat ans de dia per enterar-me.

Les emocions d'uns i altres feren que per de prompte ningú s'adonés de l'absència del Jaume. La Mercè preguntà per ell a la tia, la tia al Narcís, i el pobre Narcís, que era l'únic de la casa sabent la veritat, per no clavar encara una burxada més en lo cor d'aquelles pobres criatures, respongué rogenic:

— Déu dormir. Encara no són los sis.

— Tens raó — féu la tia. — Lo Met és dormilega.

I demanant nous detalls i espargint noves llàgrimes, elxiren en busca de l'amo.

Encara no havien caminat cent passos, lo veieren venir cuita-corrents.

Al ser prop d'ells cridà:

— Tot ho sé!... L'hereuet ha fet una mort. Lo pall... Lo pall!

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

El govern i el Marroc

DEIEM jorns enrera, el 17:

«L'ideal d'aquest govern, com el de gairebé tots els governs espanyols, és que no passi res. Abd-el-Krim, però, i els moros que el segueixen, no són del mateix parer. Volen que passin moltes coses. I, amb la col·laboració de la política dels senyors Alba i Garcia Prieto ho aconseguiran.»

Ja ho han aconseguit.

El mateix dia que escrivíem aquestes paraules començaven de passar coses gravíssimes a la zona espanyola del Protectorat del Marroc. No costa gaire ni té cap mèrit actuar de profetes amb els governs de Madrid.

A la part oriental i a la part occidental del Marroc sotmès al protectorat espanyol, hi ha hagut combats sagnants on les baixes de l'exèrcit expedicionari s'han comptat per centenars. Els comunicats oficials han parlat de posicions assetjades a les quals no han pogut arribar els combois, de columnes que han hagut de retirar-se sense aconseguir llurs objectius, de combats mortífers sostinguts amb una finalitat estrictament defensiva, és a dir, sense cap finalitat. El president del Consell de Ministres ha hagut de tornar precipitadament a Madrid. I ara, el fet modestíssim d'haver pogut arribar un comboi a Tifaraut és anunciat pel mateix govern com una gran victòria. El mateix passà el dia 5 de juny a Tizzi Azza i ja hem vist el que ha succeït ara.

Tot això, que representa el fracàs més sagnant i sorollós del govern, i especialment del seu cap senyor marquès d'Alhucemas i del ministre d'Estat senyor Alba, qui porta la direcció de la política seguida al Marroc, ha sigut anunciat i previst en aquestes columnes d'ençà que pujà al poder aquest Ministeri de la concentració lliberal, que ja en les seves primeres notes sobre l'actuació espanyola a l'Àfrica volgué amagar sota la frondositat de les paraules la buidor del seu pensament, com si la realitat pogués ésser colgada sota la retòrica.

Mentre el senyor marquès d'Alhucemas i el seu govern no saben el que volen, Abd-el-Krim actua. És, com diem suara, el veritable marquès d'Alhucemas.

A Barcelona, tota la premsa, unànimement, ha demostrat la seva indignació i la seva protesta contra la conducta del govern. Un Ministeri que ha demostrat tanta inèpcia no té autoritat per a exigir ni per a demanar nous sacrificis al país. Després del que ha passat a l'Àfrica d'ençà del 28 de maig, aquest govern resta incapacitat per a resoldre el problema del Marroc. Com més aviat se'n vagi serà millor. La seva continuació al poder constitueix un perill. És una nosa.

Un fracàs tan absolut d'una política exigeix l'eliminació immediata dels que l'han implantada i seguida. Ells en són els únics responsables. Debades intentaran escamotejar-la, aquesta responsabilitat. Els fets s'han desenrotllat en forma que el govern no pot defugir aquesta responsabilitat exclusiva i màxima, que no comparteix amb ningú i que cap circumstància no atenua. Si ells mateixos no ho veuen, caldrà que el país els ho faci veure.

La passivitat fatalista amb la qual les terres d'Espanya, fora de Catalunya, esguarden aquesta successió de governs ineptes i de fracassos sagnants, enfondeix l'abisme que separa Barcelona de Madrid i de tot el que Madrid representa. Catalunya, que pateix les conseqüències de tanta ineptitud, no pot contemplar amb indiferent passivitat una política imbecil que consum exorcament la nostra joventut i la nostra riquesa col·lectiva.

Municipi

ARRIBADA DE LES COLONIES ESCOLARS

A tenor de l'horari més avall expressat, diumenge vinent tindrà lloc l'arribada de les Colònies Escolars de vacances sostingudes per l'Ajuntament.

Estació de França. — Poble de Claramunt i Abrera, 9/49; Torredembarra, 10/6; Arbúcies, L'Escaleta, Bagur, Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Llagostera, Cruïlles, Tortellà, Banyoles, Sant Celoni, Vidreres, Cardener, Hostalric, Breda i Caldes de Malavella, 10/28; Sant Pere de Premià, Malgrat, Tordera i Lloret de Mar, 10/39; Montblanch, 13/2; Falset, 13/25; Els Archs i Mieres, 14/30.

Estació del Nord. — Sant Feliu de Codines i Cerdelles, 9/28; Navàs, Sampedor, Sant Llorenç de Cervera, 11/15; Tona, Camdevànol, Sant Hipòlit de Voltregà, Vallfogona de Riudor, Ripoll, Poble de Lillet, Prats de Lluçanès, Perafita, Santa Maria de l'Estany, Sant Joan de les Abadesses i Borredà, 12/30; Capdellà, 2/18.

La remesa dels escolars es farà als jardins del Palau de Belles Arts, als quals tindran entrada les respectives famílies, mitjançant la presentació d'una contrasenya que oportunament rebiran a llur domicili, les quals se'tan rigorosament personals.

La remesa dels escolars de les Colònies de

Montblanch, Falset, Els Archs, Mieres i Capdellà, es farà a les respectives estacions d'arribada, on hauran d'acudir les famílies per a fer-se càrrec dels nens.

EXPROPIACIÓ DE FINQUES PER AL PARC DE MONTJUICH

Al despatx de l'Alcalde s'ha efectuat el pagament corresponent a l'expropiació de les finques números 118 i 109 de les afectades pel Parc municipal de Montjuich, de les quals eren propietaris donya Josepa i donya Maria Mas i don Miquel Biosca, respectivament.

DELEGACIÓ

Amb motiu de la festa major de Sant l'Alcalde servor marquès d'Alfons ha delegat la seva representació per a tots els actes als quals ha estat invitat, en el tinent d'alcalde senyor Tusell i regidors del districte.

PER A LA VENDA AMBULANT DE VI

El Grup IV (Arbitris) del Negociat d'Ingressos (Bellafina, 3, principal), fa públic que el termini per a l'obtenció de la llicència especial de col·lectors per a la venda del vi, o en altre cas de la llicència per a la venda ambulant, finalitza el 31 del corrent, fent avinent que passat el referit termini s'exigirà als que es trobin sense patents d'col·lectors per a la venda de vi, el doble de l'import de la venda ambulant i als que es trobin sense la patent per a la venda ambulant els drets triplicats corresponents a la dita patent.

Les Idees i les Imatges

UNA OPORTUNA REVISIÓ DE COMPTES MORAIS

En una de les primeres notes d'aquesta rubrica, ara farà dos anys, diem, en relació amb els segles impiosos divuité i dinové, que la nostra vintena centúria, malgrat les seves profundes nafres i puigues insensates, podia esdevenir, cristianament parlant, un gran segle reparador.

Els clars senyals hi són; els testimoniatges es manifesten cada volta més precisos; les veus es fan sentir, per moments, més i més expressives.

Assenyalant, avui, un llibre — (el primer d'una sèrie anunciada) — cabdalíssim, en aquest sentit: els «Jugements», de N'Henri Massis (1).

Es un llibre representatiu de les noves generacions intel·lectuals catalàniques; un llibre de fe, de lucidesa i de caritat exemplars; un llibre d'alt coratge.

N'Henri Massis, és, sens dubte, deixant de banda alguns detalls secundaris, de tots els esperits de la nostra generació — (en referència als escriptors, filòsofs i artistes que voregen els 35 anys) — l'esperit amb el qual ens sentim, ideològicament, més fraternament d'acord.

De temes ha que seguim, a través dels seus escrits, la marxa ascendent, cada vegada més ferma, més pura i més irradiadora de la seva bella tasca catalànica.

De l'enquesta cèlebre, signada amb el pseudònim Agathon, en col·laboració amb N'Alfred de Tarde, «Les Jeunes Gens d'aujourd'hui», passant pel noble i emocionant llibre de guerra, «Le Sacrifice», a la seva obra darrera, «Jugements», la quantitat moral, perfecta des del primer moment, assoleix una energia dialèctica, una subtilitat crítica, una maduresa literària extraordinàries.

Per a encetar-se amb l'obra d'un Renan, d'un Anatole France o d'un Maurice Barrès, en la forma franca i decidida que ho fa N'Henri Massis, en el seu llibre, calia que a la valentia, a la heroïca, diríem millor, bona intenció inicial s'hi acoblés la necessària competència.

En tres escrits successius veurem la remarcable espiritual tística emprada i els magnífics resultats pràctics assolits.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Edit. Plon-Nourrit. — 8, Rue Garancière. Paris, 1923. (7 fr. 50).

Breviari crític

FERRAN SOLDEVILA «MATILDE D'ANGLATERRA». TRAGEDIA.

VI i darrer

L'espectador modern d'aquesta tragèdia, malgrat tot el bon voler de l'autor, no pot restar convençut de la innocència de l'emperadriu Matilde pel sol fet d'haver triomfat el seu paladi en el combat a mort amb els seus acusadors. «Bé—es diuen interiorment els espectadors—ho creiem perquè l'autor ens ho assegura i suposem que no ens vol enganyar.» El que veuen llurs ulls, el que escolten llurs oïdes damunt de l'escena no els diu res sobre la innocència o la culpabilitat de la reina acusada. I així se'n van del teatre sense haver experimentat aquella salutífera purificació dels afectes i passions representada en l'escena, la «catharsis», que Aristòtil assenyalà com un dels efectes essencials del drama. Malgrat la victòria del comte de Barcelona — pensen — l'emperadriu podria ésser realment culpable.

No és possible escriure una tragèdia situant-se l'autor al marge o en contra de la sensibilitat moral dels seus contemporanis, encarnada en els costums i institucions dels pobles moderns. En la llegenda que vulguem teatralitzar havem d'eliminar tot el que impliqui una franca contradicció als nostres imperatius morals del present per deixar-hi solament l'element universal humà que és de tots els temps i de tots els pobles. I tot cant al punt concret del Judici de Déu, no està solament desterrat dels nostres costums, sinó de la nostra sensibilitat moral; i si volem aprofitar teatralment la seva innegable valor estètica, havem de renunciar a fer-lo figurar com a instrument decisiu de la justícia, o com a manifestació miraculosa de la Providència. Prou hi ha drames herpícs en els

Lliçó interessant

El que costa a un poble d'obtenir la independència

III

EN el Memorial que redactà la Missió filipina que anà als Estats Units fa constar que es trobà que, «malgrat la campanya de publicitat portada a cap, la ignorància de les actuals condicions de Filipines estava molt generalitzada, amb la particularitat que, en alguna part del poble i fins del govern, existia la impressió — causada indubtablement per certa propaganda tendenciosa — que el progrés del país en els últims anys s'havia paralitzat completament i que l'autonomia filipina, sota la Llei Jones, havia portat el Govern no res menys que a l'estancament o a la paralització material, si no al desastre o a la bancarrota.»

A això atribueix la Missió que les Filipines no obtinguin la independència.

I la conclusió que formula no és pas, com algú podria creure, la d'apartar-se cada dia més del contacte amb el poble opressor i de mostrar la màxima hostilitat envers ell. Al contrari: proposen intensificar el tracte amb els Estats Units, estar-los a sobre constantment, no deixar-los viure. «La nostra opinió — diu — és que, si poguéssim emprendre una actuació més contínua i millor organitzada prop del govern i del poble dels Estats Units, de manera que la causa filipina constituís per a ells un problema d'actualitat constant, que es veiessin obligats a resoldre d'una manera o altra, hauríem guanyat definitivament el plet a favor nostre.»

D'aquesta campanya d'acostament, la Missió n'espera molt: «L'oportuna anada de la Missió Parlamentària als Estats Units, — diu, — ha tornat a posar de relleu el problema filipí, ha alentat de nou els amics de la independència filipina, ha tret la passivitat de molts indiferents i neutrals i ha destruït molt d'aquesta nova llegenda de judicis desfavorables, incapacitats i errors que començava a forjar la ment americana en contra nostra.»

Les cinc conclusions amb què acaba el Memorial de la Missió filipina són aquestes:

Primera. Que es planegi i porti a cap als Estats Units una campanya de propaganda i informació més extensa i intensa que la que s'ha realitzat fins avui.

Segona. Que es creï una Oficina permanent amb els següents deures i atribucions: a) Dirigir el treball d'informació i propaganda a favor de la causa filipina, tant a les Filipines com a l'estranger. b) Dirigir els treballs que realitzi l'oficina creada a Washington i de les que puguin crear-se en l'esdevenidor. c) Publicar periòdics, fascicles o llibres a Filipines, als Estats Units i en qualsevol altre país estranger que puguin afavorir la causa filipina. d) Preparar, reunir i ordenar dades i materials per a tis de les Missions que es trametin als Estats Units i a altres països. e) Informar la premsa local del moviment i les activitats de la campanya per la independència als Estats Units i a la vegada tota la informació sobre Filipines que pugui promoure la causa de la independència. f) Preparar, reunir i ordenar les dades i materials d'informació respecte a l'aspecte internacional del problema filipí.

Tercera. Que la política de trametre Missions als Estats Units sigui mantinguda i refermada i es consideri la conveniència de trametre missions a altres parts del món.

Quarta. Que en relació amb aquesta política es consideri la conveniència de promoure el trametiment d'oradors i conferenciantes als Estats Units per a illustrar el poble americà sobre Filipines i el problema filipí.

Cinquena. Que es donin facilitats per al trametiment de filipins representatius a les convencions o conferències de caràcter científic, educatiu, professional, comercial, etc., als Estats Units o a altres parts del món.

Aquesta és l'opinió de la Missió filipina, acceptada per aquell poble. D'acord amb ella i per a començar a fer la gran propaganda a favor del poble i la causa filipina, s'ha editat i repartit l'opuscle a què ens referim al principi d'aquest article i que ha motivat aquests comentaris.

Nosaltres desitgem vivament que aquell poble, que amb tant de braó lluita per la seva independència, vegi ben aviat aconseguit el seu ideal i proposem a tots els nacionalistes catalans que vagin seguint amb simpatia els episodis d'aquella lluita, que pot molt bé al·lisonar-nos a nosaltres.

quals l'autor aprofita el dramatisme innegable del Judici de Déu. Ara recordo el «Lohengrin», obra en la qual presenciem exactament la mateixa situació dramàtica de la tragèdia que ens ocupa. Però en l'obra de Wagner, lluny de constituir la solució, el Judici de Déu assenyalà el punt de partida del conflicte central del drama: el duel i la victòria de l'heroi són només el portal apoteòsic pel qual fan aparició en escena les amors de la immortal parella wagneriana.

M. DE MONTOLIU

Necrològica

Ha pujat al cel el nen Joan Lluís Ferrer-Vidal i Turull. A la seva distingida família, especialment a l'avi, el nostre il·lustre amic En Lluís Ferrer-Vidal, endrecant el nostre més sentit condol.

Diumenge, dia 26

A les 3 de la tarda

Conferència pública d'En JOAN VALLÈS I PUJALS

al teatre Principal de Montblanch,
organitzada per la Joventut Nacio-
nalista de la dita vila, sobre el tema:

«Mentre Espanya davalla...»

Generalitat

L'ESCOLA DEL TREBALL

L'escola del Treball adverteix als alumnes que han acabat llurs estudis, que el termini per a presentar les sol·licituds optant al concurs beques per a cursar estudis superiors, finalitza el dia 30 d'aquest mes.

SETMANA FINAL DE L'ESCOLA D'ESTIU

Aquest matí, a dos quarts de deu, ha inaugurat la Setmana Final de l'escola d'Estiu, sota la presidència del president de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch. Han començat les lliçons i conferències i ha estat preparada la lliçó inaugural sobre el següent tema: «L'època: el lèxic de l'escola; com pot enriquir-lo, a càrrec del senyor Tomàs Vicens, mestre nacional d'Anoia».

A les onze, ha donat una conferència En Josep Junquera i Muné, instructor d'ensenyament primari de Girona, sobre el tema «Les ciències naturals a l'escola».

A la tarda es visita l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut d'Orientació Professional. Després hi hagué reunió oficial a la Mancomunitat de Catalunya.

El programa per a demà és com aquest: A les nou del matí, preparació de la lliçó pràctica sobre «Geografia: la casa i el poblat», a càrrec d'En Pere Blasi, mestre nacional de l'Escola de Montgrí. A les deu, desfilament de la lliçó pràctica de En Tomàs Vicens i discussió sobre la lliçó. A les onze, conferència de la senyora donya Montserrat Bertran de Galés, professora de l'escola normal de Jaén, sobre el tema: «La dona en les normals».

Per a la tarda estan anunciades les visites a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i al grup d'obres Baixeres, i recepció oficial a l'Ajuntament de Barcelona.

Ha marxat a Igualada el diputat En Eusebi Pich.

Aquesta tarda s'ha reunit sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Una comissió d'estudients de Sar-

danyola, acompanyada del doctor Agell, ha estat a visitar el senyor Vallès i Pujals per a fer-li present el seu agraïment per les gestions fetes pel president de la Diputació, prop de la Companyia del Nord, amb l'objecte que fos resablada la circulació d'un tren del matí, que havia estat suspesa.

L'esmentat tren torna a circular.

La Comissió Provincial ha despatxat els dictàmens proposant l'aprovació i finalització dels comptes municipals de:

Avinyonet, Balenyà, Castellcir, Castellnou de Bages, Gurb, Les Cabanyes, Orsavinyà, Sant Martí del Pas i Sant Quirze Safaja, corresponents a l'any 1921-22.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per don Josep Silva Cirers, contra l'acord de l'Ajuntament de Viladecans de data 3 de maig de 1920, suspensió-lo del càrrec de secretari d'aquella corporació municipal.

Informe en l'expedient relatiu a la cessió gratuïta, per part de l'Ajuntament de Malgrat, d'uns terrenys del comú de veïns al cos de carabiners per a la construcció d'una caserna.

Id. id. id. a la permuta acordada per l'Ajuntament de Cabrils de l'edifici que ocupa la corporació municipal, per un altre de més capacitat, ofert per un propietari del dit poble.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Baudili de Llobregat per a l'adquisició i instal·lació d'una bascula pública.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Vicens de Torelló, per a efectuar treballs en camins a la vinyuda d'aigües a la part Nord de la població per al proveïment del veïnat.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Moya, per a emetre un emprèstit, destinat a la construcció d'un escorxador, quadra per a cavalls sementals de l'Estat i portada d'aigües potables.

Id. id. i concurs sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adjudicar al Banc Hispano Colonial per la quantitat de 5.792.219/45 pessetes la urbanització de la Granvia Diagonal, des de la carretera de Sarrià fins al Palau Reial.

Dietari històric

22 d'agost de 1879

S'ESTRENA AL TEATRE TIVOLI LA SÀRSUELA «DE LA TERRA AL SOL», D'EN CAPMANY, MOLAS I CASAS I MESTRE NICOLAU MANENT

Heu's oït una obra que s'estrena amb gran èxit i que es representa encara en la sarsuela catalana, ja que ha quedat com de repertori. Filla de tres enginyers: dos literals i un músic, no sols porta el record de les aventures explicades per Juli Verne, sinó que remarca els tipus de la societat barcelonina dels dies llunyans en què es va estrenar.

En Narcís Capmany, poeta natural, va deixar la seva obra en els desapareguts Camps Elisis, Prado Català i Odeon, i s'assenyala pels seus drames, comèdies i sarsueles, a les quals posaren música els mestres Vilad, iera, Vidal, Trullas, Ribera, Manent i Riús. En Joan Molas i Casas, tan conegut del teatre, autor de quadros de costums, de paròdies, de revistes bufes, d'obres de màgica i que va col·laborar amb En Soler i Feltu i Codina. El mestre Nicolau Manent, el compositor menorquí, músic de l'orquestra del Liceu, que el mateix escrivia misses que sarsueles, i la producció del qual atenyí de l'any 1852 al 81, amic d'En Clavé, i autor de la celebrada «Euterpe» i la fantasia sobre motius populars catalans.

Un dels pares de l'èxit, a jutjar pel que digué la premsa d'aquella època, fou En Soler i Rovira, amb el desenvolupament de decoracions: tant, que es pot dir que l'espectacle va entrar més pels ulls que per les oïdes. La novella de Juli Verne és transplançada a Barcelona, amb gent coneguda, sobretot amb el regidor ric i ric, el seu nebot, etc.

Foren intèrprets de l'obra, anclant en els seus respectius papers, l'Enriqueta Alemany, la Pepeta Mateu i la Bernarda Viada, i entre els homes l'Eduard Mollà, En Conrat Colomer i En Francesc Puig. Els onze quadros, ballables, maquinària i pirotècnia criden molt l'atenció, popularitzant-se les dites dels personatges en les converses particulars i, sobretot, en les al·lusions polítiques, que a còpia d'any s'han anat renovant.

Potser avui no respon a l'ambient de la gent aquella sarsuela, però s'adaptava molt a la manera d'ésser de la Barcelona dels nostres pares, amb una franca alegria, no exempta del tot de certa innocència, que avui no existeix.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

VIATGER

Precedent de França va arribar ahir, acompanyat de la seva família, don Salvador Raventós, governador de gens grata memòria. Avui marxa a la seva finca de Torrelles de Foix.

PELS REUS DE BENAGALBON

El 20 de juliol, i per acord de la Junta general, l'Ateneu Enciclopèdic Popular va enviar el següent telegrama al ministre de la Guerra:

«Reunits socis A. E. P., acorden demanar a V. E. l'indult reus Benagalbón. — President, Jaume Aguadé.»

Aquest telegrama va ésser contestat pel següent:

«El Govern no troba fonaments que aconsellin proposar indult reus Benagalbón. — Ministre Guerra.»

Si bé la contesta rebuda semblava allunyar indefinidament tota esperança d'indult, no per això els socis d'aquest Ateneu, van deixar d'insistir en llur aspiració, i no fa molts dies es va acordar per la secció d'estudis polítics i socials cursar un altre telegrama, però aquesta vegada al president del Consell de ministres, dient:

«La Secció d'Estudis Polítics i Socials de l'A. E. P. prega a V. E. indult reus Benagalbón, per creure fermament són innocents delictes són acusats. Demanem també amnistia presos polítics i socials. — Navarro, president.»

I ara s'ha rebut la següent contesta: «President Consell ministres a Secció d'Estudis polítics i socials de l'A. E. P. — Rebut el seu telegrama i en contestar-li em plau assegurar-li que els meus sentiments personals coincideixen amb els que vostè expressa i que desitjo que el Govern, dintre dels deures força complexos que li pertoca acomplir, trobi un mitjà per satisfer-los. — El saludo.»

Un diumenge d'estiu a la Riviera

ES per molts de motius que el passeig del diumenge a la tarda és una cosa trista. Trobeu tot de Bouvards i Pécuchets, us recordeu de versos de Leopardi, sentiu músiques inferiors i estridents. Les famílies se us presenten si fa no fa com en els grups fotogràfics. Tot és cru de color, tot pren un groller optimisme d'affiche. La criada no en té prou del violament del seu vestit: encara ha de menjar una taronja d'una taronja viciós, i l'ha de menjar sota una palmera. La llum del sol es plantifica en una casa pintada de color de rosa, amb geranis als balcons i dones manifestes que porten bates Tutankamen. Un diumenge a la tarda és un paradís en caricatura: mengu cacaquets, beveu granadina, veieu els uniformes de totes menes, festegeu, jugueu a la bescambilla, admireu les bèsties tropicals, us ajeieu en mànagues de camisa sota un arbre denerit i suburbà. La ciutat converteix el diumenge en una mena d'engorgament de les imaginacions barates.

Per això se m'acudí de passejar, un diumenge, per un poblet de la Riviera. Us diré, en poques paraules, el que hi vaig veure. Vaig anar per un carrer-carretera — l'únic carrer que hi ha en aquests pobles, comprimits entre l'abraonament de la muntanya i el mullader de la mar — i és increïble la quantitat de baladres que hi havia a banda i banda. Aquells baladres tenien un aire exasperat. Llur florida era d'un to que, en un baladre, pot qualificar-se de rabiós. Però com que la naturalesa sempre va a l'harmonia, el trànsit freqüent dels automòbils havia empolsat totes les roses de paper del baladre. Així l'exasperació de les flors del baladre s'atenuava amb una mena d'extenuació. Darrera els baladres, hi havia nois que cridaven, però llurs crits movien d'una certa manera més fresca, més serena, sota la gran cúpula blava del diumenge.

En un petit passeig de tarongers, s'exhibien els forasters elegants. Els alemanys anaven en mànagues de camisa i amb calces curtes; els anglesos, en mànagues de camisa, l'americana tirada a l'espatlla i pantalons de franella; un milanès refinat portava una jaqueta de seda, de gruixudes ratlles morades i blanques; la toilette de les dames era molt complicada: lluien delicioses còpies, vestits de seda, i flonjos mantells, com vol l'etiqueta del bany, i tota aquella complicació era en homenatge a la platja; en homenatge a la mar duïen les cames nues.

Tirant endavant, en un carreró lateral, on només veïeu que persianetes i gats, hi havia un home a la finestra, nu fins a mig cos (ho suposo; però, tanmateix, aquell home no podia veure'l sinó fins a mig cos). Amb l'una mà aferrava un mocador masegat, i a l'abast de l'altra mà, damunt una tauleta, hi tenia una ampolla de Chianti. Aquell home suava a la finestra. Vaig poder observar com, al cap d'una estona, mantenia una conversa amb dues noïetes vestides de blanc i coronades de blanc, que anaven, ben segur, a una processó. Mai no he vist amb més relleu el contrast entre la naturalesa i la gràcia.

No hi havia més remei que tornar al carrer-carretera. Tots els altres carrers no n'eren sinó efímeres recolzades. Només dues vegades més vaig reincidir en els carrers de per riure. L'una vegada seguint el rastre d'una deliciosa olor de palla que m'evocava la memòria de certs capvespres «nostres», vistos de l'era estant, en els quals, a mesura que s'apagaven en l'aire endolcit els brins de foc del magraner, s'encenien els brins de foc del ponent. L'altra vegada, seguint el rastre d'una bravada fresca de celler: quan us trobeu en un diumenge d'agost, allò us retorna.

El carrer-carretera ja passava entre nobles jardins antics. Un piano de maneta empès per una dona molt bruta, amb una criatura sota l'aixella, no gosà pas d'aturar-se en aquell indret: volia encauar-se en un carreró on hi hagués un bar i un tabacco. Els pianos de maneta senten una mena de vergonya davant les estàtues.

Ja començava d'haver-hi clarianes a banda i banda. Hom veia una vera pluja d'or damunt la muntanyeta retallada, plena de casetes i d'horts, pacíficament apoteósica. Però la meua veritable joguina d'aquell diumenge vaig trobar-la pel cantó de la mar. Bots blancs o blaus o bruns anaven per l'aigua fina, lluent. Quan el rem tot regalimant, s'acarava al sol, hom hi veia, per un moment, una llum tan viva que us feia saltar el cor. Vaig estar-me qui-sap-lo temps damunt una davallada de pins marítims, que semblava que algun déu hagués immobilitzat mentre saltaven entre les penyes. Les campanes sonaven al lluny, dolçament. No trigaria a venir l'hora lilà. I jo, mentrestant, jugava a enlluernar-me amb aquells ràpids diamants trasbalsadors. Però a l'últim vaig haver de deixar-ho córrer. Vaig comprendre que la meua felicitat era excessiva. Metafòricament i materialment, no hi veia de cap ull.

JOSEP CARNER

De Societat

A l'aristocràtica terrassa del Reial Círcol Artístic, durant la vetllada del pròxim divendres, la distingida soprano senyoreta Na Maria del Carme,

Rimart, deixeble de la nostra compatriota Na diva Josefina Huguet, cantarà: Adagi i vals, Zenzano; «Barber de Sevilla». Rosini, 1 «Flauta Mágica». Mozart, acompanyant-la al piano el professor En Sebastià Rafart.

FIVE

CANDIDATURA NACIONALISTA

Districte de Granollers-Badalona

Elecció de Diputat a Corts

JOSEP M.ª TRIAS DE BES

ADVOCAT I CATEDRÀTIC

Avui, dimecres, a dos quarts de deu: Gran míting al Teatre Espanyol de la ciutat de Badalona

Demà, dijous, a les nou del vespre: Míting a Sant Feliu de Codines

Divendres vinent, a les nou del vespre, Míting al Círcol «El Recreu», de La Garriga

Dissabte, a les nou: Grandiós míting a la plaça pública de Montcada

LES TERRES CATALANES

SABADELL

Les colònies escolars

La Lliga d'Higiene Escolar, de Sabadell, organitza cada any — ja en fa deu o dotze — dues Colònies escolars: una de nens i una de nenes, que durant el mes d'agost van a Castellersol i a Ocatà, respectivament, a fer provisió de salut, de llibertat i d'alegria.

Enguany són 46, els nois, i 40, les noies que estan fruit de tal benefici, i goig veritable causa al cor veure els progressos que en llur salut estan fent uns i altres.

I és que després de l'entusiasta acomiadament que el dia 1 els feren llurs respectives famílies i de la joiosa rebuda que a Ocatà i Castellersol feren les autoritats i el poble als escolars que durant aquest mes són els seus hosts, cada matí i cada tarda duen a terme lloies excursions que, a la vegada que enforteixen el cos, exerceixen un ver influx sobre el caràcter i l'esperit.

Les nenes han pres ja una sèrie de banyes de mar a la riallera platja de Masnou, coïrent després llur pell amb salutífers banyes de sol. I, una per una, han seguit ja les fonts dels voltants, arribant-se també fins a les veïnes poblacions.

I els nois no estan pas inactius, no. Diàriament, matí i tarda, van a oxigenar llurs pulmons en la saniosa flaire de les boscoses que voltan la fatiguera vila de Castellersol. I també s'han arribat ja fins a algunes de les poblacions properes: Sant Quirze Safaja, Castellar i Moyà han estat ja objecte de la seva visita, i arreu han estat atesos amb tota amabilitat i complaença. En la darrera de les poblacions esmentades visitaren la casa on nasqué l'insigne heroi nacional de Catalunya, En Rafael Casanova, i en ella els fou feta una explicació referent a la Guerra de Successió.

Plau-nos, per acabar, consignar l'amabilitat amb què les autoritats de les poblacions que estan les colònies escolars sabadellenques atenen i obsequien els petits hosts i el sacrifici — digne de veritable lloanca — que fan els senyors Codina, Fontanet, Vidal Gambús, Llobet Sanjuan, Mir Marçot i Ribot i Serra, els quals integren la Junta de la benemèrita Lliga d'Higiene Escolar de Sabadell.

Conca de Barbará

MONTBLANCH.—El dia 12 jugaren el Valls Deportivo i el F. C. Montblanch, obtenint un resultat de 4 a 2 gols a favor del primer. El dia 19 també jugaren el F. C. Vinalba amb el F. C. Montblanch, amb un resultat favorable al darrer, de 3 a 1 gols.

—El dia 15 tingué lloc la inauguració oficial de la Font Nova, situada al Portal de Bové, amb assistència de les autoritats.

—El dia de Sant Roc celebrà festa el popular barri d'aquest nom. El carrer estava garnit amb banderes catalanes. El dia de Sant Roc i la vigília hi hagué balls i sardanes; se celebrà Ofici, predicant mossèn J. Domingo, i s'engegà un vistós castell de focs. Gairebé tot el poble el presencià.

—El dia 16 tingué Consell directiu la Federació Agrícola de la Conca de Barbará, assistint-hi els senyors Rendé, Espigueras, Capdevila, Poblet i Cabeza. S'adherí la Federació a la campanya dels vinyaters.

—La colònia escolar de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, que hi ha a Vilaverí, vingué a la nostra vila el dia de Sant Roc, visitant el més notable de la vila, acompanyant la mossèn Panadès i mossèn Reta, rector i vicari de Vilaverí. En ésser a la Societat es recitaren poesies patriòtiques i es cantà en «Els Segadors».

—Diumenge darrer sortí cap a Torredà el nostre car amic senyor Albert Talavera, per a pendre part en el grandios miting d'aquella comarca, a favor de les aspiracions dels vinyaters catalans.

—El mateix diumenge, a la Joventut Nacionalista, es representà «Les humils violetes» i «Viatge de boda».

—El temps ha refrescat una mica.

—Encara que un xic retrassada no volem deixar de donar la nova de

la inauguració del nostre camp d'esports de la Joventut Nacionalista, amb un partit entre el F. C. Montblanch i el 11 HP. de Tàrraga, disputant-se la copa ofrena del batlle senyor Poblet.

La festa cridà molt l'atenció, aplegant una concurrència extraordinària, entre la qual es veia el tot Montblanch, homes i dones, joves i vells. Hi van acudir gent de tots els pobles dels voltants. Com sempre, les nostres exherides i gentils damiselles hi donaren una nota de bellesa i de simpatia.

El partit fou molt interessant, perquè tots dos «teams» lluitaven amb la major voluntat. La victòria fou pel Montblanch, per 3 a 1.

El camp té molt bones condicions i és d'una gran cabudua.

Després s'hi jugà un partit entre els segons del Montblanch i els de Senabre, 5 a 0. Els infants van batre els de la Ribera per 3 a 0.

—A la diada de la Mare de Déu d'agost va inaugurar-se la Font de la Fruita, construïda a l'entant de la població. Amb tal motiu hi hagué festa grossa, a qual concourgueren l'Ajuntament, la colònia escolar de nenes presidida per la senyora mestressa i pel senyor Manuel Ribé, cap del cerimonial de l'Ajuntament de Barcelona, i una gran gentada.

Des de la Casa de la Vila anaren en comitiva i al so de la música cap a la Font. Allí l'alcalde popular, senyor Poblet, pronuncià breus i eloqüents paraules, oferint a la vila aquella nova millora urbana que tant servei ha de fer a la barriada. La música toà una animada marxa, s'avià una eixordadora traca i el senyor Poblet tallà les cintes que lligaven les aixetes de la font i l'aigua va rajar entre els aplaudiments de tot el poble.

L'Ajuntament va obsequiar amb una orxata d'honor, feta amb l'aigua fresca i regalada de la font, les autoritats, les nenes de la colònia, personalitats i a tots els que s'hi acostaren per a beure.

Fou una festa senzilla i simpàtica que contribuï a refermar la popularitat que gaudeix el nostre alcalde i tot l'Ajuntament.

—La Joventut Nacionalista ha demanat conferències als homes polítics catalans següents:

A En Joan Valles i Pujals que amb tanta vehemència com serenitat defensa i propaga l'ideal nacionalista, qual conferència, que té per lema «Mentre Espanya davalla...», serà donada diumenge vinent, dia 26 d'agost, i que ha cridat molt l'atenció no sols als pobles del voltant, sinó a les ciutats del Camp. Sabem que vindran a escoltar-lo i aplaudir-lo entusiastes companys de Valls i de Reus.

Estan invitats també N'Antoni Rovira i Virgili i En Rafael Campalans, els quals, si bé han acceptat la invitació, no han assenyalat encara la data per a donar la conferència.

Pla del Lobregat

CASTELLBISBAL.—Victima d'una ràpida i traïdora malaltia, ha mort en aquesta població, després de rebuts els Sants Sagraments, el ric hisendat En Pere Rabella i Reguant.

Dotat de molt talent i de gran activitat, s'havia conquerit una fama en aquest poble, que unida al seu esperit recte i justicier feren d'ell el protector i conseller dels pobres i necessitats.

D'un quan temps ençà, militava amb tot el seu brad i entusiasme en les rengleres patriòtiques, havent donat excel·lents resultats la seva col·laboració al nacionalisme.

Varen assistir al seu enterrament representacions de totes les entitats locals, començant per l'Ajuntament, presidit pel senyor alcalde. Seguí després l'Associació Nacionalista i la societat coral L'Agrícola, la qual feu ofrena d'una rica corona. També hi vefèrem representat el Pomell de Joventut Bell Ideal, el qual volgué «etre el darrer testimoni d'afecte al qui en vida fou el pare de la seva activíssima presidenta. Demés, hi assistí gran part de poble que feu ben evident l'apreci que aquest malaguanyat compatriota gaudia entre els castellsbisbalencs.

Rebin les seves desconhortades vídua i filles l'expressió del nostre condol més sincer, ensem que adreçem al Cel una pregaria perquè Déu es digni acollir en la mansió dels predestinats l'ànima del qui en vida fou espós exemplar i amant pare.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Vaga a Sant Feliu

A Sant Feliu de Guixols s'han declarat en vaga 200 obrers dels dos sexes de diferents fàbriques surotape-res.

Demanen els homes augment d'una pesseta en el jornal i les dones augment de 1'45.

Obsequi

Ha sortit cap a Cíot el canonge doctor Canadell, portant un obsequi que els alumnes d'aquest seminari fan al doctor Serra, preconitzat Bisbe de Canàries.

El rellotge nou

La comissió de canonges i regidors que té cura del canvi del rellotge de la Catedral, ha rebut tres proposicions de diferents cases constructors.

Ara nomenarà dos rellotgers de la ciutat perquè donin informe tècnic sobre les propostes.

La qüestió de les aigües

A la Cambra de la Propietat s'ha celebrat una altra reunió amb assistència de delegats de la majoria consistorial, desent-se alguns malentesos en la qüestió de la municipalització de les aigües.

Aviat es farà una reunió del ple de la Cambra per a tornar-ne a tractar.

Altres noves

El Rector de la Universitat, senyor marquès de Carulla, de pas cap a Viladrau, ha visitat Arbúcies, on s'han fet obres tocant a les escoles, desapareixent el cementiri, que era un perill per als nens.

—Duen de Puigcerdà que hi ha estat d'excursió l'Orfeó «Cantaires Catalans de Perpinyà», essent acollits amb molta simpatia.

Al Vernet hi ha fet una excursió l'Orfeó del Centre Espanyol de Perpinyà, essent molt aplaudit.

—A primers de setembre farà una excursió a Perpinyà el cor del Centre d'Unió Republicana de Girona, acompanyat d'alguns regidors de la sudita minoria.

—El comissari de policia de Girona senyor Mas ha estat destinat a Madrid.

—El temps ha estat el següent: Temperatura màxima, 30'8; mínima, 17'8. Aigua evaporada, 4'6; recorregut del vent, 2'946; pressió atmosfèrica, 758'6; humitat, 57; vent, S. S.

Congost

FIGARO.—La distingida colònia estiuenca del Figaró, desitjosa de donar una mostra palesa de germanor i, ensem, de sa humorisme, celebrà a la Glorieta del Congost Hotel, artísticament ornada a la veneciana i esplendídamment il·luminada amb llums elèctrics de molt ensopegats colors, un ben original àpat, al qual assistiren les distingides famílies Pantaleoni, Vendrell, Hostenc, Batlle, Tizon, Parera, Poch, Llacuna, Florensa, Pascuet i els senyors Coma i Serra.

Durant el menú, apropiat en un tot a l'acte de celebració, amenitzà la festa el jazz-band «Pujadas» i en acabar l'àpat, i en el moment de començar el ball, organitzat com a fi de festa, es presentà la quasi totalitat de la Colònia esmentada que no viu a l'Hotel, aillats amb escales diferents, totes de bon gust, la qual cosa va fer com és de suposar, que l'acte esdevingués un veritable devassall de bona gatzara, que anà en augment en cherejar els assistents al ball el jazz-band, amb instruments improvisats i sorollosos i transcorregué fins a altres hores de la nit, entre mostres de la més franca cordialitat i bon humor.

La Costa

SANT POL DE MAR.—Complint un acord municipal, són molts els veïns que fan col·locar voreres de pedra picada davant de casa llur, amb la qual millora la vila va prenent un aire de polidesa i ciutadania ben remarcable. Quan estigui vorerada tota la població, es veurà quan injustes foren les censures que la disposició consistorial va provocar, per part d'alguns interessats, poc propicis a l'embelliment i higienització de Sant Pol.

—Prossegueixen sense interrupció les diversions populars, en l'oganit-

zació de les quals riallizen el sant-polenç i els estiuencs.

Ultra els habituals balls trisetmanals de la plaça, per l'Assumpció n'hi hagué un d'extraordinari a càrrec de l'orquestra «Quirreles», de Canet de Mar, organitzat pel jovent del poble. La concurrència de veïns i estiuencs fou superior a tota ponderació, ballant-se fins a la mitjana. Es pot ben dir que hi era tothom.

Dissebie propassat la colònia n'organitzà un altre de verament suntuós. Cobricelada la plaça amb etapeides garlandes d'esparguera, profusament il·luminada amb bombes elèctriques, discretament amagades dintre de fanals japonesos, i encatfada amb tupid catife, semblava taiment un envelat en el qual distingidíssima concurrència va dansar fins a les quatre de la matnada, als acords del jazz-band Verdura que s'ha fet un nom dintre de l'especialitat.

Al jardí dels senyors Recasens fou instal·lat un ben servit bufet, que es veié també molt concorregut.

En la impossibilitat de citar els noms dels assistents ens limitarem a fer constar que hi eren representades les més distingides famílies de la colònia i de la població, les quals sortiren molt complagudes de la festa que, segons se'ns innova, es repetirà a no trigar. La Comissió organitzadora, composta dels senyors Roura Rosés, Clapés i Tintorer, rebé moltes felicitacions.

—Mentre es celebrava aquesta festa de caràcter marcadament exòtic, adossada a la façana del Circo Recreatiu, que dona al mar, La Principal, de Cassà de la Selva, feia les delícies dels aficionats a la bona música de la terra, desgranant un ben triat programa de sardanes que eren escoltades religiosament i aplaudides amb entusiasme. Certament, en comparar la música nostra amb les importacions americanes en el ram de ballades, l'elecció no és pas dubtosa. El renomnat mestre Kurt Schindler va dir-ho clarament, amb l'autoritat que li donen els seus coneixements i prestigi, l'eny que presidí la Festa de la música catalana. Es de destijar que aquestes audicions sovintegin, i per elles felicitem el propietari del cafè susdit, En Pere Vidal, tan amant de les coses de la terra.

La Sagarra

CALAF.—Després de llarga malaltia i havent rebut els Sants Sagraments, morí la virtuosa senyora l'Agustina Figuerola i Bernadà, resultant el seu enterrament molt solemne i concorregut, assistint-hi amb el pendó endolat la Congregació de Filles de Maria.

La riquíssima caixa mortuòria fou portada fins a l'església parroquial pels masovers de la senyorial casa Figuerola. (A. C. S.)

A l'esmentada casa Figuerola hem pogut admirar una formosa i rica imatge de Nostra Dona de Montserrat, recentment construïda per encàrrec de la malaguanyada senyora Agustina, per a regalar-la a la nostra església parroquial.

—A la festa major de Freixenet, celebrada el dia de l'Assumpció, el nostre equip de futbol es disputà una copa amb l'equip de Sant Antoni, guanyant-la el de Calaf per 1 a 0.

—Diumenge pasat, al camp d'aquesta vila, es jugà un partit entre el nostre equip i un de Cervera, guanyant també el de Calaf per 3 a 2.

—En les festes majors darrerament celebrades a Prats del Rei i a Sant Martí de Sengales, ultra les funcions religioses acostumades, hi hagué el seu respectiu partit de futbol, foment-lo, a Prats del Rei, el

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Festes patriòtiques

Sabem d'alguns centres de Tarragona i de les poblacions tarragonines, que celebraran solemniament la data de l'Onze de Setembre, havent demanat oradors per a mitings i conferències a la Lliga Regionalista de Tarragona i altres entitats.

Altres noves

Al Catllar, el dia 29, amb motiu de la festa major, es farà un partit de futbol entre el Catllar i un equip de Barcelona, disputant-se una copa de diputat don Eudard Recasens.

—Ha produït molta pena, entre nombrosos amics que aquí tenia la mort, a l'Àfrica, el capità d'intèria don Joaquín Sánchez Herrero, el qual havia crmerçat a Tarragona el seu servei d'oficial i aquí havia constituït una família.

—L'Hospital Militar anuncia que basta per adquirir quèviures i begudes per al mes d'octubre, havent de presentar-se les instàncies fins a mitj setembre.

—S'ha constituït una Societat harmònica, elegint president a don Lluís Soler i secretari a don Washington Valls.

—Anit passada es barallaren a la plaça dels Carros Antoni Bielsa i Santis Ronda, fent-se contusions; sent detinguts i deixats anar.

—Hom diu que aviat es publicaran aquí un setmanari anticatalà, redactat per elements de la Penya Lliberal.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Soldats a l'Àfrica

Demà, amb el primer tren de Tarragona, marxarà cap a l'Àfrica una altra expedició de soldats dels regiments de Navarra i Albuera.

Molts són soldats de quota de la capital i encontorns.

El dia 25, probablement, estaran incorporats els soldats que estaven en llicència i als quals s'ha cridat i, llavors, es formarà una altra expedició que deurà ser la darrera, perquè ja no queda guarnició a Lleyda.

Altres noves

Es troba a Lleyda, inspeccionant les obres del Parc Sanitari i Cases de Beneficència, l'enginyer cap de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Rubió.

—A Cervera hi ha hagut un altre incendi, cremant-se una casa del carrer de Santa Maria. Les pèrdues pugen a 3.000 pessetes.

—Anit passada fou portat a Lleyda l'obrer Salvador Miret, el qual havia pres mal treballant a una mina de batre, a Cervera, havent-se li de tallar una cama.

—Durant el juliol, el Govern civil ha concedit 344 llicències de capa 70 d'ús d'arma.

—A la Seu d'Urgell ha estat delgada Maria Obiols, la qual es diu que es dedicava a robar dels calaixos de botigues.

quart del Barcelona i el reserva de l'Ateneu d'Igualada, empatant a gol, i a Sengales, on es disputaven una copa, el formaren l'equip del dit poble i el de Torà, guanyant aquest últim per 3 a 1.

Quarto de bany

Especialitat en lavabos

Preu reduït

JAUME SAURET :: 7 CARRER PELAYO

Del problema del Marroc

El llibre que no s'ha escrit

L'Estat espanyol té plantejat, fa l'any vinent vint anys, un problema polític que no encerta a resoldre. A complir de l'octubre de 1912 es compliran vint anys del moment que rebé de les potències a intervenir, d'una manera oficial i reconeguda pel món diplomàtic, en el problema del Marroc. L'actitud franco-espanyola assigna a Espanya una zona d'influència en la zona africana de l'Estret, entre el Marroc i Tànger, comprenent-hi una ciutat, zona que, sobresa a l'anomenat protectorat, vingué limitada en el tractat de 1912.

Si els negociadors espanyols de 1912 veiessen clares les intencions de França i Anglaterra en donar la comanda que reberen, és a dir, la comanda que rebé de la història. El que complí, no ens permet altra cosa, avui per avui, que establir si cap de vint anys ha complert l'Estat espanyol la comanda que li fou donada, si ha fracassat, en l'empresa, o bé si s'ha excedit o superat ella. O bé són vint anys guanyats per la causa de la civilització, o bé són vint anys perduts que pesen a l'inèrcia dels governants d'aquest Estat que vol conviure amb els Estats de l'Europa civilitzada.

Aquest examen de consciència no el fa fins avui, i és ja inajornable, que el poble que dona la sang dels diners per l'aventurada empresa, sapiga la veritat de ço que ha passat al Marroc, de ço que costat l'actuació militar durant vint anys, i de ço que demà pot esperar-se de tal empresa. Aquest llibre no s'ha escrit encara, però molt menys que un jorn s'escriu entre les pàgines de sang i d'angor, la història i de la ruina del país.

Quina és la causa que a l'Àfrica hi és Espanya pels seus mèrits. És per l'egoisme de tercers potències. Espanya, romàntica, admeté el 1904 una imposició d'Anglaterra, pretext de reconèixer-li suposats drets, que es volen fer valer del testament de la reina Isabel, drets que no tenien altra aplicació pràctica que la possessió dels presidis de Melilla, d'Alhucemas i de Ceuta. Qualsevol govern hauria mesurat l'abast i la importància de la comanda: qualsevol dels governants d'Espanya, traduint l'acció política de l'interès de la costa africana, en un bélica de penetració i invasió del Riff i de l'Alba. L'error no és estat esmentat, ans bé, en lloc de qualificar-lo noblement respectant la independència de tribus i cabelles, el país abrupte i inhospitalari, durant fer-ho comportable l'actuació política a desenojar en una zona costera, s'ha agreujat amb una campanya ofensiva de conquesta i d'extermini. En lloc de mantenir-se forts i potents en la zona, desenojant el comerç i la indústria i procurant enrobustir el poble de la seva intervenció, s'ha estat l'espirit d'independència que el país més estimat el cabeny, l'entornant a la força i venent l'actuació dels armaments.

Tot per què? Quin comerç, quina indústria, quina agricultura poden fer en aquell país inhospitalari i que constitueix des de Melilla fins a Xatun, la compensació dels mil milions de pessetes que s'hi fan gastades? Quines són les empreses d'exploració del comerç, d'instal·lació d'indústries, de laboratoris de terres, que s'han format en els anys i s'han establert en la zona del protectorat espanyol del Marroc? Per altra part, on és l'actuació civilitzadora de l'Estat espanyol en els rifenys? On són les escoles primàries amb mestres coneixedors de l'àrab i dels dialectes que usen els indígenes? On són les obres d'arts i oficis, les manuals i les arts agrícoles, on les edificacions de l'administració pública, on els sistemes de recaptació, de tria i d'esmerçament dels cabells de la metròpoli esmença en començar d'obres públiques, en forma de donar un superior concepte

de l'autoritat protectora als ulls dels indígenes?

Com pot tenir Espanya aquest concepte d'autoritat política protectora, si comença per careix de l'organització administrativa colonial, si no té l'escola de funcionaris tècnics especialitzats en els afers colonials, si careix del sistema d'exploració política i cap dels funcionaris civils ni militars que envia al Marroc s'ha donat mai la pena de salutar un llibre anglès, ademanat o francès d'ensenyança de tals afers?

Els quilòmetres de mules, de camins i de ferrocarrils, són ben escassos en relació a les formidables despeses que Espanya ha fet fins avui al Marroc. Tot això no val, evidentment, els tres mil milions gastats. Amb ells, l'Espanya metròpoli seria avui una Bèlgica, una potència formidable i un àrbitre decisiu en els destins d'Europa. Els centenars de milions esmerçats, les vides perdudes en una actuació militar que tot el país rebutja, i el temps, factor inapreciable, que s'ha perdut en vint anys d'inèrcia i de fracassos sorollosos, no han servit més sinó que per crear en el món civilitzat el concepte general que Espanya és impotent per resoldre el problema de la seva actuació al Marroc, i que els seus governants són una colla de desprésius i d'ineptes per a regir els destins d'un Estat modern.

Si els homes polítics que patim sentim la sensació de la responsabilitat del govern que tenen entre mans, rectificarien l'orientació suicida que donen al problema, quan no, per evitar que la gent vegi que Espanya esmerça més energies en conquerir un país que produeix tan sols xumbres i figues de motó, que no va esmerçar a conservar aquells imperis colonials exuberants de riqueses que es deien Cuba, Puerto Rico i Filipines. Parla els rotatius madrilenys de l'honor nacional compromès, del «prestigio de nuestras armas», de la garantia de nuestra independencia. Aquests motius, de l'actuació militar Espanya al Marroc. Tothom sap que allà no es defensa altra cosa que els interessos de les companyies mineres que regenten quatre polítics desprésius. Entretant les cancelleries es freguen les mans de gust i es riuen dels estadistes espanyols en pensar que la persistència d'Espanya en l'actuació militar al Marroc, representa l'afèbliment de la potencialitat econòmica de l'Estat que amb la neutralitat conquerir en el món una situació privilegiada. Debilitada econòmicament, serà sempre un element de coalició internacional poc temible. Sense cuirassats, sense exercit modernament instruit i equipat, sense indústria i sense marina mercant, romandrà la Turquia de l'Occident. És el que pensen els ambaixadors quan els infelips governants madrilenys els conviden a sopar al Ritz.

El pou sense fons de l'aventura militar de penetració al Marroc, no és ja una amenaça, sinó un fet real que cava el deshonra i el desprestigi internacional de l'Estat espanyol. Però això seria poca cosa per un país insensible a les qüestions internacionals, si no afectés a les vides i a les hisendes dels ciutadans de la desgobernada Espanya. Són molts els que asseguren que és l'element militar l'àrbitre de l'actuació terriblement demolidora i disolvent que representa la campanya del Marroc, sense altre punt de vista que el de mantenir en peu de guerra enormes contingents militars que justifiquen els grans dispendis del pressupost de Guerra. Si així fos no podem creure que no existís en l'exèrcit d'Espanya veus sinceres que no s'atrequin a clamar perquè tal estat de coses acabi. Seria penitència tota esperança de redempció pensar que el silenci d'aquests elements honrats pot arribar a posar-se al peu d'interessos del subsol de la moreria, tot el tre-

ball, totes les suors, tots els sacrificis acumulats dintre la metròpoli. S'aixecarà ara, amb motiu del viatge dels delegats de l'Estat Major Central, aqueixa veu sincera, l'eco del qual el país espera.

Per què si la missió d'Espanya és la de mantenir-se a la costa, ha d'esser el Quixot d'una empresa de penetració en la qual ha de sortir pobra, arruïnada i amb les costelles malleses?

R. GAY DE MONTELLA

Curiositats mundials

LES BEGUES FREDES

Aquest dia parlàvem del crit d'alarma d'un higienista italià respecte les begudes fredes. Malgrat els higienistes, són moltíssims els que segueixen el poeta Italià Marial qui, privant-li el metge l'ús del glaç, li va llançar aquesta maledicció:

«Tant de bo et vegis condemnat a beure aigua calenta tots els dies de la teva vida.»

L'ús del glaç és creu que ja era conegut dels hebreus, considerant que Salomó diu que el missatger fidel arriba «sicut frigor nivis in die mensis», «com el fred de la neu en un dia de sega», o sia, un dia calorós.

Alexandre el Magne havia fet cavar grans soterranis per servir-hi per a l'estiu la neu de l'hivern. Aquest sistema va ésser adoptat pels romans, i el glaç arribà a ésser usat prodigament. A les taules dels banquets, el vi i la fruita estaven entre neu. I si, com diu Juvenal, les begudes glaçades eren privilegi dels rics, acabaven per estar a l'abast de tothom, i el glaç era venut tot l'any a qui en volia.

Els creuats imitaren els turcs en l'ús del glaç i l'importaren a Europa. I en els arxius de París consta que Lluís XIV va concedir a Lluís de Beaumont, el privilegi exclusiu de vendre glaç en tota França.

EL CENTENARI DE VIRGILI

En 1930 es complirà el XX centenari del naixement de Virgili a Mantua, i l'Acadèmia Mantuana prepara ja una sèrie d'actes per aquesta commemoració.

Entre ells, Giacomo Boni en proposa dues que seran més durables que els discursos, i són, la primera, una exploració de l'antre del «Lupercal», on es celebrava el culte misteriós del déu Pan, compendi de la primitiva religió Itàlica. Aquest antre està situat a la part occidental del Palati, i avui està terraplenat per construccions successives.

L'altre projecte de Boni és la reconstitució de la Cúria del Senat, el lloc de reunió dels «Patres Conscripti», d'on emanaven lleis i ordinations que s'escampaven pels dominis de Roma, que equival a dir, per tot el món.

Boni creu que l'estudi del culte de Pan, de què parla sovint el gran poeta Italià, que ve a ésser el culte a la fecunditat de la naturalesa, podria donar lliçons profitoses. Però Boni lamenta que els italians d'ara no entenguin el llatí de les «Georgiques».

Els Pomells de Joventut

La Junta dels PP. de JJ. «Flors i Fruits» i «Font de Dolces» realitzarà des del dia 26 d'agost al 3 de setembre una excursió a l'illa de Mallorca.

Aquesta excursió, altra servir d'esbarjo i d'estudi, porta el fi de fundar un nou Pomell a l'esmentada illa.

Reial Acadèmia de Ciències i Arts

OBSERVATORI FABRA

Secolò Meteorològica i sísmica

Setmana del 13 al 20 d'agost de 1923, a les 8 hores.

ESTACIO METEOROLÒGICA

Temperatura màxima, 34'5 graus el dia 13 a les 12 h.

Temperatura mínima, 18'2 graus el dia 19 a les 7 h.

Màxima velocitat absoluta del vent, 12 metres per segon, el dia 15, a les 19 h. 00 m. del N.

Pluja total en mil·límetres, 0'0 el dia 15.

Saturació de l'aire, 6 hores en total. Humitat relativa inferior a 50 per 100, 54 hores en total.

Humitat relativa mínima, 31 per 100 el dia 15 a les 0 h.

ESTACIO SÍSMICA

Durant tota la setmana no es registra cap terratrèmol.

El Director de la Secció, Dr. Fontseré.

Les dues escombraries

Els espectacles que tolerem

Han passat algunes setmanes del trist espectacle que oferia la nostra perseguida ciutat convertida per art de fills descastats i forasters de mala entesa en immensa fèrrea Aquella munt d'escombraries infectes dominant, omplint les grans vies i els humils carrers, fent de pedestal d'ignominia a tota mena de vivenda, han desaparegut; ha passat l'espectacle degradant per a una gran urbs, però, trist és confessar-ho, la mitja brutícia resta... tal com era abans!

Deixant a part la crueltat que infant tan maquiavèlica vaga, que dubto sia filla de cap barceloní ni de cap català que no sia un renegat, deixant a part aquesta tristesa, cal confessar que mai, mai la ciutat havia estat tant en caràcter; mai havíem vist una representació tan integral, tan adequada de la seva actual manera de ser; fins el fet de veure els mateixos agents de l'autoritat impavids, veient tranquils i serens els munts, els podrimenars d'escombraries, a l'ensens que veïlaven i veïllen encara els podrimenars d'escombraries morals que campegen, dominant i deshonrant la ciutat, escampant arreu la corrupció i l'embrutiment, fins aquest fet simptomàtic arrodonia el trist quadro donant-li caïres d'estabilitat; la ciutat, amics, estava de conjunt tal com li pertoca; és trist dir-ho, però, tantseval; és cert; al podrimenar d'ordre moral li escau el podrimenar material; l'un, destruint la salut de l'ànima, l'altre, la del cos; tot ben harmònic, ben complet i arrodonit, fent les delícies dels nostres eterns enemics.

Recordo, i perdono l'anècdota, un fet de la història d'aquella eminència parlamentària, don Antoni Cánovas del Castillo, qui va tenir, entre altres glòries, la d'encendre a Cuba, l'odi mortal a Espanya i enterrar-hi gran part del nostre jovent, recordo que el dit bon senyor, estant de visita en una important casa de religiosos de Barcelona, es condolien aquells bons sacerdots de què hagués tret el jovent del país portant-lo al servei militar, i ell, l'home eminent, contestà:—La Joventut de aquí és demasiado entera, demasiado casta y fuerte, y por eso difícil de someter; que vayan al servicio y allí se prostituirán y después vendrán a su tierra más flojos y con otras ideas.

Aquest fet diabòlic, ignominios de protegir el vici per a un fi de domini, és un fet que veiem usat pels homes d'Estat que tenen una moral especial per al seu ús; una moral que res té que veure amb la moral Evangèlica. Bismarc amb un xic més de talent, va fer-ho exactament amb França, posant la sota d'aquell home llibert i anticristià, en Gambetta; Bismarc cregué, i amb raó, que amb una França impia el domini alemany era més segur; però el que hi ha, senyors, que de vegades s'escauen sorpreses inesperades perquè la Divina Providència, quan li plau, desbarata tots els plans dels homes superbs. Doncs, com anàvem dient, aquest fet criminal el veiem repetir sovint a Barcelona, la nostra estimada ciutat, on es permet, tolera i fins hi ha qui diu que es protegeix tot el que sia causa d'enlloiment o embrotament perquè així, s'imaginen, en els càlculs estadístics, que amb una Catalunya degradada i pobre és més fàcil el domini. Aquesta cooperació directa en la nostra desfeta serà o no serà certa, no em consta, el que sí és evident, és el fet de la tolerància, i això ve de lluny.

Començà primer la importació de l'anomenat «gènere chico»; aquella escena lleugera, picaresca i molt sovint immoral, va fer-nos un mal immens, perquè nosaltres, els catalans, no podem anar trampejant, fent equilibris, no podem ser catòlics a la Valle Inclán; després van aparèixer les «ballaoras» i «cantaoras», i juntament amb elles, cafès de tota mena on en tabladors tronats exhibissin la seva ordinària impudícia. D'aquesta llagosta en va venir tanta que començà l'exportació, l'escampada de la mala llavor pels pobles més tran-

quils, on en locals petits i entarimats raquítics poguessin als nassos cía a cau d'orella, i refregant-los la cía a cau d'orella, i refregant-los la ferum d'aquella carniassa passada que els enviaven de la capital... Després han vingut, en català, els vòdevils, deshonra de l'art escènic, i després les grans exhibicions, en les anomenades Revistes de totes les misèries i nueses sense fra de cap mena; i mentrestant, també els cafès de «camareras», amb noietes menors d'edat, disposades a deixar-se massagar per l'home infecte a canvi d'una consumació en benefici de l'amo, i ensem, van fent el seu fet les cases de prostitució i les clandestines, i les habitacions barates prop dels balls públics on es preparen les calgudes funestes, i tots aquests llocs de pernició, plens a vessar de infelices noietes dels catorze als disset anys. Fa plorar veure pels carrers de l'envidiada ciutat, a altes hores de la nit nenes, propiament nenes, ja tirades al mig del fang... i tot això, tota aquesta vilesa, havent-hi, com deu haver-hi a l'Estat espanyol, una llei de protecció de menors, llei que la tenen tots els països del món que guarden encara un xic de vergonya i d'espirit de conservació; a tots els països del món es compleix rigorosament aquesta llei, a tots menys a Espanya, país catòlic, i públicament i centralment consagrat al Sagrat Cor; menys a Espanya on la pobra i tendra noia és oferta a l'home bèstia com a plat de cara cotització, sense càstic per al malfactor que destrueix la seva vida honoràble; i no s'acaba aquí tot el podrimenar tan variat a més tenim la salsa que ho barreja, que ho lliga, que ho prepara, i aquesta és la premsa infecta, també amb tolerància i permis de l'autoritat legalment constituïda. Aquesta colla de periòdics indecents, porcs, sense altra gràcia que excitar la bestia humana, la majoria en castellà, perquè no dubtem del que hem sentit al principi, aquesta colla de paperots infectes deshonra del llaç i ploma, estesos pels centenars de llocs de venda de la ciutat, embrotant al jovent i preparant una generació de degenerats incapaces, atrofiats per tot noble sentiment. Aquests munts d'escombraries tolerades, permeses per les autoritats, a pesar de la seva pestilència, no comencen al nostre poble, no fan aixecar els punys d'indignació a cap dels moltíssims redemptors disposats a jugar-se la vida per la pesseta, únic i suprem ideal de tota l'anomenada qüestió social, la pesseta per reventar-la en la disbauxa diabòlica dels temps presents!

Així estem, no es veu enlloc la viril protesta; ningú de dalt ni de baix vol tirar la primera pedra; és que no estem neta? Tant-se-val, fem-ho pels petits, fem-ho per a preparar una generació sana de cos i ànima. No varem afanyar-nos tots a treure les escombraries dels carrers per la salut i per decència? per què no hem de posar tots el coll i exigir de les autoritats l'extirpació d'aquest fèrrea d'ordre moral que deshonra la ciutat, fent-ne la ramera del Mediterrani? i si l'autoritat no ho fa haurà d'en-carregar-sen el públic i fer-ho fort i eficaç, tal com s'anava a fer amb les escombraries; què, ha de triomfar l'home bèstia, el fornari mistic, tipu castis també d'importació per desgracia nostra, el negociant vil que mercadeja amb l'enlloiment ciutadà? Clamem tots amb raó per l'extirpació del pistolero que ens lleva la vida inesperadament, doncs per què no hem d'exigir l'extirpació d'aquests pistoleros que atempten contra la vida, de les ànimes, pitjors que els primers, en tant com és superior l'ànima immortal al cos moridori i més encara; pensem tots que si el valor moral de la ciutat pugés pujar i altres valors i la pau ciutadana fóra immensament més fàcil de florir perquè la pública immoralitat és terra abonada per a totes les males llavors de fruits de pernició.

JOAN LLIMONA

Fórmula patentada a Espanya

Per fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabrica miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de miralls o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy

Inventor

Santa Catalina, 12. — La Corunya

CONSTRUCTOR D'OBRES

Maquinària per a la construcció amb ciment, de blocs i totxos de la casa

L. VANDER I C.º - MILÀ

REPRESENTANT: J. Pratginestós de Bonaparte

Gran Via Layetana, 21. segon - BARCELONA - Telèfon 4563 A.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.57	00.00	15.63	00.00	00.00	00.00
Future:						
Octubre	13.54	13.70	13.71	00.00	00.00	13.92
Gener	13.22	13.30	13.29	00.00	00.00	13.49
Març	12.97	N.	13.14	00.00	00.00	13.34
Maig	13.87	N.	13.00	00.00	00.00	13.18
Juliol	12.82	N.	12.73	00.00	00.00	12.97

Alexandria	Agost	Octubre	Junel	Tassa anterior	Obriment avui	TANCA
Future. Ashmouni	29.15	27.75	Nbre.	15.56	00.00	00.00
	Novembre	Gener	Gener	33.10	00.00	00.00
Sekellaridis	32.65	33.10				

Nova York	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.50	00.00	00.00	00.00
Future:				
Octubre	24.30	24.63	24.70	00.00
Desembre	24.15	24.49	24.58	00.00
Gener	23.77	24.15	23.24	00.00
Març	23.34	24.18	24.30	00.00
Maig	23.78	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.75	00.00	00.00	00.00
Future:				
Octubre	23.69	00.00	00.00	00.00
Desembre	23.63	00.00	00.00	00.00
Gener	23.53	00.00	00.00	00.00
Març	23.53	00.00	00.00	00.00
Maig	23.40	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 21 d'agost de 1923

MOVIMENT DEL PORT

Dimarts, dia 21.

VAQUELLS ENTRATS:
Vapor espanyol «Carolina E. de Pérez», de Glasgow amb carbó.
Vapor noruec «Torre Jari», de Capas, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 70 passatgers.
Vapor espanyol «Sagunto», de Cartagena, i escales, amb càrrega general i 136 passatgers.
Vapor anglès «Cortés», de Forrey, amb càrrega general.
Vapor italià «Pisic», de Genova, amb càrrega general.
Vapor noruec «Orm Jari», de Londres, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Tordera», de Gijón, amb càrrega general.
Vapor suís «Sumatra», de Singapur, amb càrrega general.
Vapor belga «Portugal», d'Anversa, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Terranova», de la mar, amb carbó.
Vapor espanyol «Marqués de Tírris», de Liverpool, amb càrrega general.
Vapor italià «Bologna», de Santa Cruz de Tenerife i escales, amb càrrega general i passatgers.
Vapor espanyol «Motevid», de Veracruz i escales, amb càrrega general i passatgers.
Vapor anglès «Ravenhorst», amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Maor», de Marsella, amb càrrega general.
VAQUELLS DESPATXATS:
Balmora espanyola «La Polars», en llit, cap a Dania.
VAQUELLS SORTITS:
Vapor holandès «Eleonor», amb bidons

buits cap a València i Malta.
Vapor espanyol «Cabo Cervera», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor noruec «Torre Jari», amb càrrega general, cap a Londres i escales.
Vapor holandès «Adonis», amb càrrega general, i transít, cap a Tarragona.
Vapor italià «Pisic», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

MERCAT DE REUS

Reus, 20 d'agost de 1923.

Olls: De les Borges d'Urgell, a 29 pessetes els 15 quilos; d'Aragó, de 30 a 30.50 pessetes els 15 quilos; de Tortosa, de 27 a 29 pessetes els 15 quilos; del Camp, a 32 pessetes els 15 quilos.
Les classes fluites estan més solides classes fluites són sol·licitades, i així fa que tendeixin a l'alça.
Avellana: En gra de primera, a 90 pessetes el quintal; en gra de segona, a 82 pessetes el quintal; negreta propietat en crosta, a 55 pessetes els 50.400 quilos; comú en crosta, a 51 pessetes els 50.400 quilos.
Ametlla: Mollet (crosta), a 57 pessetes els 50.400 quilos; llargueta en gra, a 120 pessetes el quintal; esperança en gra, a 110 pessetes el quintal; comú en gra, a 90 pessetes el quintal.

Els esports

CICLISME

Campionat de Sans. — Són ja nombroses les inscripcions per al Campionat Ciclista de Sans que, organitzat per la secció ciclista de la U. S. Sans, es correrà diumenge. Entre les dites inscripcions figuren els noms dels nostres famosos corredors, i esperem que es batre el rècord de Sans-Cubelles-Sans.

L'ex-regidor En Pere Balañà, ha concedit una formosa Copa que serà atorgada al primer corredor classificat, i els Magatzems La Catalana n'han cedit una altra que serà per al qui resulti Campió de Sans.

ATLETIQUES

Campionats atlètics. — Les hostes atlètiques de la U. S. Sans organitzen per al proper diumenge llurs campionats de marxa atlètica i cursa a peu, la qual, pel nombre de corredors inscrits, agirà disputadíssima.

Hi ha destinats un gran nombre de premis, entre aquests dues formoses copes donatiu de la societat organitzadora per a les entitats més ben classificades.

En una de les properes edicions, donarem compte detallada i dels inscrits i dels premis.

Nova York, 22. — El boxador Lluís Firpo ha signat un contracte pel qual es compromet a tenir un encontre amb Harry Willis en un match que el proper mes d'abril se celebrarà a Buenos Aires, sigui el que sigui el resultat del match Firpo-Dempsey que s'ha de celebrar el 14 del proper mes de setembre.—Havas.

FUTBOL

U. E. Sans. Europa. — La secció de futbol de la Unió Esportiva de Sans, amb motiu de la festa major de la barriada, ha concertat un partit amb el nostre campió d'enguany el C. D. Europa, i creiem que serà altament interessant, sobretot tenint en compte que es disputarà una formosa Copa donatiu de l'Amis Català.

BORSA DE BARCELONA

22 d'agost de 1923

COTITZACIÓ UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS
VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 68'15 a 68'10 i a 68'15, Alacants a 67'75, i Transversal a 170'50.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords entre 68'15 i 68'05, Alacants de 67'75 a 67'60, Colonial a 68'50, Plantes a 45'50, Gran Metropolita de 152'50 a 152'00, i Transversal de 170'50 a 170'00 i queden oferts.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 68'00.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME
De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'05 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'15 de Nords.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES
Francs, 42'30; suïssos, 136'50; belgues, 33'90; lliures, 34'38; liras, 32'30; dolars, 7'545; marcs, 0'0003, 1 corones 0'0122.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7% a 100'85, Barcelona Traction and Light Power 7% pref. a 112'50, Ferrocarrils de Catalunya 6% a 102'00 i 102'50, Companyia Espanyola de Colonització 6% a 94'50, F. C. Cremallera de Montserrat 6% a 101'50, Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'25, S. A. Colònia Güell 6% a 94'35, Societat Callega d'Electricitat 6% a 96'00.

Grans Molins Bascos 6% a 93'75, Mines de Potassa de Soria 7% a 100'00, Gran Metropolita 6% a 99'50, General Tramvies de Barcelona 6% a 100'00, Hotel Ritz 7% a 91'00, Ajuntament de Sevilla 6% a 94'75, Productes Pirelli 6% a 96'00, Unió Elèctrica de Catalunya 6% a 94'50.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estal		Ajuntaments i Diputacions		Alacant 1. ^a hipoteca		Energia Eléctrica 5 %	
Interior	A	71.35	Municipi semestre.	79.00	2.	75.50	6 %
	B	71.35			3.	75.50	Bons
	C	71.10	1906 B.	80.50	A.	94.35	Eléctrica Cinca 6 %
	D	71.20	1907 D.	78.00	B.	70.73	Prod. Fores. Motr. 6 %
	E	71.20	1910 D.	77.75	C.	71.15	Construccions Elec. 8 %
	F	71.60	1912 B.	78.25	D.	78.15	Regadins Llevant 6 %
	G	71.00	1912 E.	76.50	E.	88.25	Hisp. Amer. d'Ele. 6 %
Exterior	H	71.90	1912 F.	73.25	F.	102.00	Coop. Fluid Elec. 6 %
	A	87.90	1913 B.	77.73	G.	56.50	
	B	87.80	1916 B.	77.75	França 1864		
	C	87.80	1917 B.	78.23	1873		
	D	87.75	1918 B.	78.23	Directes		
	E	87.50	1919 B.	78.25	Córdoba a Sevilla.		
	F	87.25	1920 B.	77.23	Badajoz 5 %		
	G	87.00	1921 6 %	100.00	Grense A. B. C. D. E. F.		
Amortit. 5 %	A	96.80	Exampila 1893	96.50	G. I. H. prior.		
	B	96.70	1907	90.50	M. Cac. i Portugal, 5 %		
	C	96.70	1913	87.50	M. Cac. i Portugal, var.		
	D	96.60	Bons Reforma	84.15	Andalusos 1. ^a 6 %		
	E	96.70	Diputació antigues	79.75	2. ^a 6 %		
	F	96.90	B.	79.00	Com. Auxiliar de F. C.		
Amortit. 5 %	A	96.30	C.	77.50	Gral. Tramv. 4 %		
	B	96.40	Mancomunitat 1915	74.75	3 %		
	C	96.40	1920	73.85	Tramv. St. Andreu		
	D	97.40	Caixa Crèdit Com.	74.00	F. C. Sarrià 6 %		
	E	97.40			F. C. de Catalunya 5 %		
	F	97.25			Madrid a Aragó 6 %		
Tres. v. gener	1924 A.	102.30	Ferrocarrils i tramvies		G. F. C. Catalans 6 %		
	1924 B.	102.30	Nord Espanya 1. ^a s.	86.15	Tànger a Fez 6 %		
	1924 A.	101.85	2. ^a s.	83.85	Tramvies Sevilla 6 %		
	1924 B.	101.75	3. ^a s.	82.75			
	1923 A.	100.00	4. ^a s.	83.00			
	1924 B.	100.65	5. ^a s.	83.90			
	1923 A.	100.25	Especials Pamplona.	82.50			
	1923 B.	100.15	Prioritat Barcelona.	84.15			
			Asturies 1. ^a hipoteca.	84.00			
			2. ^a	83.50			
Estrangers			Lleida a Rens.	67.15			
			Villalba a Segovia.	74.25			
			Especials Almansa.	76.35			
			Almansa a Valencia ad.	84.35			
			Mibes Sant Joan.	67.00			
			Alsasua i Sant Joan.	93.25			
			Oscà a França.	77.80			
			Nord especial 6 %	107.35			

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera
Avui, dimecres, 22. Esdeveniment
d'honor del malaguanyat i eminent
autor valencià JOAQUIM SOROLLA,
cançons de l'Ateneu Regional Valen-
cià. Primer: la grandiosa òpera
quatre actes, de Verdi, IL TRO-
TORE, pel colossal tenor drama-
tímic ARTELLI, i els celebrats
senyors Guitart, Rossés, i
senyors Valls, Fionti, Serretti i
sedo. Chor, comparsa, etc.; se-
cond: CANÇONS ESPANYOLES dels
més famosos tenors que cantaran la
part de «La alegría del batallón», i
tada, l'«Ay, Ay, Ay» de la senyore-
Corominas el «Vissi d'arte», i l'«E-
l Credo de Otelio». — Preus:
loges de dues pessetes. De-
reres, 3. Laterals, 3. Seients de

davanteres, 1.50. General, 0.80. (Im-
postos del 25 per 100 a càrrec de
l'empresa). — Nota: A aquesta fun-
ció hi són invitades totes les autori-
tats i distingides famílies de la co-
lònia valenciana. — Demà, dijous,
TOSCA.

Teatre Círcol de S'ans

FESTA MAJOR DE 1923
Inauguració del teatre completa-
ment restaurat, divendres, 24 d'a-
gost, a les deu de la nit, amb l'òpe-
ra del mestre Padilla

MARIANELA
per les típies Mercè Pujol, Concepció
Velázquez, i els artistes cantants Jo-
sep Farràs, Ricard Fusté, Joan Gil-
Rey, Fortuni Bonanova, Chors, cos de
ball, 50 professors d'orquestra, diri-
gits per l'autor de l'obra En Jaume
Pallisa. Segon: presentació de la xa-

mosa cançonetista

COVITA

Tercer: acte de concert per l'em-
inent tenor català

EMILI VENDRELL

a piano i a orquestra. Mestre direc-
tor Ferran Obradors.

Despatx a la taquilla i al Centre
de localitats, Plaça de Catalunya.
Dies 25, 26 i 27 d'agost, 1 i 2 de se-
tembre, grandiosos balls de Societat.
Queden invitades les societats alia-
des. — Nota: Sorteig de localitats als
senyors socis per a la funció, avui,
dimecres, a les deu de la vetlla.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona
Avui, dimecres, estrena del Pro-
grama Ajúria: BOJA REMATADA,
per Dorothy Gish. TRIOMF DE LA

VIA FERRIA. UNA DONA PERFEC-
TA, per Constance Talmadge. QUI-
TINGUES UN FORD, còmica. — De-
mà, una altra estrena Paramount:
ORGULL DESTONAT, per Wallace
Reid i Mae Murray.

Cine Princesa

Granvia Layetana. — Telèfon 1371
Tocant a la Plaça de l'Angel
Aquesta local disposa d'una tempe-
ratura agradable per la seva gran re-
novació d'aire. — Avui, dimecres,
programa extraordinari. Sempre les
produccions més bones. AMOR FA-
TAL, interessant film dramàtic i de
gran argument, per la bella artista
Gladis Brockwell, que obté un veri-
table exit. EL VUTE NO MENTIR,
grandiosa comèdia interpretada per
la tan simpàtica artista Margarida
Clark. L'ESPOSA MODEL, importan-

tíssim film dramàtic, interpretat per
la tan bella artista Mís Du Pont. LES
DE CAIM, formosa comèdia de gran
èxit, pel tan gaciós artista Bryant
Wasturn. Programa Ajúria. ESCA-
BETXINA INDIA, còmica de gran
broma.

TURÓ
PARK

PABLO DE MODA
Deliciosos jardins
Grans atraccions.

otes les nits, concert per la
BANDA CAÇADORS
DE PLASENCIA

Cafè-Restaurant de primer
ordre

Es precis
depurar
la vostra
sang.

Malalties de la PELL

Aonés, Grans, Rojors, Granallades,
Picors, Furúncols, Eczemes, Brians,
Psoriasis, Siccosis, Glàndules, Vári-
coses, Llagues varicoses, Accidents
sifilítics

Tota malaltia de la pell no és al-
tra cosa que el símptoma i reflex
d'un estat constitucional causat per
una sang corrompuda. Aquest enu-
tós trastorn es troba amb més
freqüència en els artrítics que con-
treuen aqueixes penoses i ostensi-
bles erupcions d'eczema, acné, fu-
runculosis, etc. Es precis, doncs, ata-
car el mal en la seva causa i fer
passar pel torrent circulatori dels
humors, i, per últim, dins els teix-
its un medicament capaç de mo-
dificar aqueix estat perillós. Sense
això no hi ha curació possible. Par-
tint d'aquestes dades precises i
després de considerables treballs
de laboratori va ser compost el

DEPURATIU
Richelet

d'una eficàcia reconeguda com ab-
soluta en el tractament de totes les
malalties de la pell i que en l'ac-
tualitat constitueix la base de la
medicació antiartrítica. Sigui quin
sigui el seu origen, la seva índole
i la seva forma; sigui quina
sigui la seva antiguitat o la seva
gravetat, cap malaltia de la pell
pot resistir la influència d'aquest
tractament modern que s'exerceix
encara amb més rapidesa en totes
les manifestacions artrítics, menys
aparents però tan perilloses: Do-
lors, Gota, Reuma, Asma, Enfisema,
Congestions, Varies, Flebitis, Ar-
terio-Esclerosis, etcètera.

Cada flascó va acompanyat d'un
opuscle il·lustrat. De venda a to-
tes les bones farmàcies i dro-
gueries. Laboratori L. RICHE-
LET, de Sedan, 6, rue de Bel-
fert, Bayonne (França).

Resultat segur

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des dels
primers dies els organismes agotats per la
TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i
demés afeccions CONSUMPTIVES.
Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés In-
ternacional de la Tuberculose de 1910.

Demaneu a totes les farmàcies

IDORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant
i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de
les habitacions aquestes
empipadores bestioles, que amb llur
fibril·lar verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

Recordeu's-en!

ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES
DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA : J. URIACH I C^a : BARCELONA

La Puda de Banyoles

Aigües sulfhidríques, sulfhidratades sòdiques, silicatades
i radioactives. Anàlisi del Dr. Oliver i Rodés

Són les que contenen més sílice col·loidal i silicat sòdic.
La Puda de Banyoles, per les seves sales d'inhalacions i polvoritzacions, depar-
taments de banys i dutxes, és dels millors d'Espanya.
La seva temporada comença a 1.º de maig i finalitza a 31 d'octubre.
Produïx miraculosos efectes: En les dolències de la pell, en l'escrofulisme
i pretuberculosi, en les afeccions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi re-
nal, en la faringitis de caràcter artrític i altres manifestacions de l'artritisme.
Per als avariats i mercurialitzats, les aigües de Banyoles són substitutives de
les d'Aroha. En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada
«La Puda» a prop del seu formosíssim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

Dispeses

Badalona

Pensió davant platja. Santa Ma-
drona, 120.

Casa particular

1 o 2 habitacions per a matri-
moni o senyors, Carme, 10, 3.º er,
segona.

Amb dret a cuina

cedeix habitatge moblat bali-
có carrer i altra per a senyor.
Dou, 17, entresol, 2.º

Casa particular

Hoga bonica habitatge a totes-
tar amb bany, ascensor, etc.
Preu módic. Rda: Perruqueria,
carrer Borrell, 127, prop de la
Gran Via.

Comandes

Busco corredor

posseïx clients ram pintors,
eines. Ronda Universitat, nú-
mero 4, segon.

Senyoreta italiana

modista, instruída, distingida,
busca emplaçament casa persona sola
o família. Escriure a: 410. Empra-
sa Ideal d'Informació, Rambla
de les Flors, 16 (anunci).

Emmotllador

guix necessari. Claris, 24, 2.º on
De 10 a 8.

Taquimecanografia

francesa, anglesa, espanyola,
bones referències, busca col·lo-
cació. Escriure S. J. S. Rambla
Flors, 16 (anunci).

Encarregats despatxos

Comissionista que es dedica a
la venda d'objectes d'escriptori
desitja posar-se en relació amb
els dits encarregats. Beneficiis a
partir sense fer res, guanyaren
molts diners; reserva absoluta.
Esc. a J. P. R. Empresa Ideal
d'Informació, Rambla de les
Flors, 16 (anunci).

Barcelona-París

Recador, es rebon tota classe
d'encarregats. Duc de la Victò-
ria, 14.

Jove de 25 anys

s'ofereix per encarregar de ma-
natge o cosa anàloga, confian-
ça, mil o dues mil ptes. Escriu-
re a 5162. Rbla. Flors, 16, anu.

Jove

bona presentació, immillora-
bles referències, desitja col·lo-
cació amb sou 50 duros mes per
necessitar-los imprescindible-
ment, bona lletra i un xic de
mecanografia, 18 anys. Escriu-
re a 5162. Empresa Ideal d'Infor-
mació, Rambla Flors, 16, anu.

Personal

d'ambdós sexes i totes edats en-
trentat per a impressionar pel-
lones de la «U. A. C. Films».
Gomis, 84, de 10 a 1 (inutil pre-
sentar-se sense afició, mal vestit
i sense instrucció (no és
acadèmia).

Corredor

a comissió que visiti cases de
construccions de ferro i maqui-
nària. Esc. 5171. Empresa Ideal
d'Informació, Rambla Flors, 16
(anunci).

Lloguers

Pianos de lloguer de dife-
rents preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

S'arrenda

una quadra per a sis cavalls
amb coberta per a deu carros i
2 botigues. Rda: Alfons XII, nú-
mero 44.

Es lloga

en casa de família francesa bo-
nica habitatge moblat amb a-
l·l. sense, altra petita balió car-
ter i dret a cuina. Ronda Uni-
versitat, 6, 3.º er, 1.º

Pis gran

sense traspàs, lloguer 40 duros
tocant Ramblas. Rda: Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16, Anunci.

Piset en torre

4 habitacions, menjador, cuina,
water, safareig, aigua i elec-
tricitat, lloguer 30 duros, tras-
pàs pel valor dels seus mobles.
Empresa Ideal d'Informació,
Rambla de les Flors, 16

TORRE

a Sant Gervasi, lloguer 35 du-
ros sense traspàs. Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16. De 3 a 5 tarda.

Anuncis

Taberna-Bar i menjar tras-
passo molta clientela, tocant carrer Carmo.

Botiga comestibles tocant al
Mercat Sant Antoni.
Traspasso.

Botiga amb habitació, llo-
guer 12 ds. Traspasso

Espardenyeria molt con-
trica gran vivenda, poc lloguer, 6.000 pes-
setes de traspàs.

Botiga amb gran vivenda,
tocant carrer de Sant
Pau, lloguer 15 duros, se tras-
passa.

Empresa Ideal d'Informació
Rambla de les Flors, 16, baixos
De 3 a 5 de la tarda

Vendes

Singer de luxe
ganga, es ven. Fonda Colon.
Mercé, 44.

C. cabals refrac.

arxiu, rellotge. Alfons, 57.

Lavabo

angles, c. palanq. gran i mí-
ral. Consell de Cent, 225, 1.º er,
primera.

20 Underwoods

Import. Amèrica últim model,
676 ptes., noves. Alfons, 57.

CASETA

barraca feta tota d'obra a Mont-
luc es ven per 1.500 ptes. Rda:
Empresa Ideal d'Informació,
Rambla Flors, 16 (anunci).

David

barat, equip, urgeix. Urgell, 30

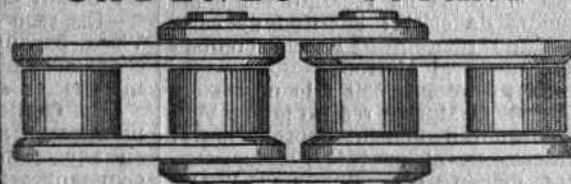
Venda de terreny

al Guinardó, Sarrià i Santa
Coloma de Gramanet, immillor-
ables condicions. S. Sever, 6, 2.º

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

GADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Antecamions de QUALSEVOL
TONELLATGE d'acer cromoniquel garantitzat
PELAYO, 16, ENTRESOL

Es la reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acre-
ditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de
tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor An-
dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Avisos

PER A
ANUNCIAR

en els periòdics ser-
vint-se de l'EMPRESA
IDEAL d'INFORMA-
CIO estalviareu temps
molèsties i diner. 16,
Rambla de les Flors, 16
baixos. Telèfon 4863 A

Préstecs

10.000 pessetes
deixaria en primera hipoteca a
propietaris de cases. Escriure a
LA VEU, núm. 1492.

Compres

Fonògrafs
voldria comprar marca New
Phone. Escriure detallant preu a
LA VEU, núm. 1494.

Traspassos

Pis moblat
amb dispeses, traspasso per 10
mil pessetes, 10 habitacions.
Lloguer 45 duros en punt cen-
tri. Empresa Ideal d'Informa-
ció, Rambla Flors, 16 (anunci)

DARRERES INFORMACIONS

El govern considera una gran victòria el fet d'haver pogut arribar un comboi a Tifaraut

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 22, 2 tarda.

Els periodistes esperaven amb la natural impaciència l'hora en la qual havien d'ésser rebuts a la Presidència del Consell.

A les dotze han passat al despatx del marqués d'Albuernas, qui els ha dit:

—Jo, l'única comunicació que tinc del ministre de la Guerra, i aquest de l'Alt Comissari, i del comandant general de Melilla, és que sortiren les forces a l'hora i en la direcció assenyalades.

Les darreres notícies, de les deu del matí, diuen que l'operació es desenvolupa normalment, existint molt d'èxit.

L'esquadra continuava bombardejant la costa d'Alhucemas.

—Jo — deia el president — tinc gran confiança en el resultat de l'operació d'avui.

Suposo que a dos quarts de dues o a les dues de la tarda, ja tindrà el ministre notícies oficials sobre el fi de la lluita.

Per cert que el ministre de la Guerra em va dir en la passada, i avui m'ho ha tornat a repetir, que serà ell, personalment, qui donarà la informació als periodistes.

Amb aquest aclariment sens dubte alludia el president a la tinentor de relacions existents entre el sots-secretari de Guerra i els periodistes.

El Govern — ha afegit el president — no té interès a amagar cap notícia; dirà la veritat perquè el que passa a l'Àfrica no interessa solament al Govern, sinó a la nació, i no volem que per falses i fantasies circulin per tot arreu.

Precisament una prova de les que han circulat davant de l'estranger ens la proporciona un cablegrama que acaba de rebre del «New York Herald», dels Estats Units, en el qual es dirigeix a mi, en forma molt tanqui, dient-me: «Li prego que ens comuniqui si es produirà una crisi política a conseqüència dels esdeveniments del Marroc».

Jo — ha seguit dient el president — penso contestar-li després que rebi notícies concretes de Melilla.

La conversa ha recaigut sobre els rumors de crisi i l'actitud de certs elements referent a l'acció civilista del Govern al Marroc.

—El nostre propòsit i la nostra acció civil al Marroc res no té que veure perquè en moment oportú, com el present, en el qual les circumstàncies manen, procedim amb l'energia deguda.

Això no vol dir que, restablerta la calma al Marroc i castigat l'enemic, no continuem els nostres plans en els termes ja coneguts.

A LA PRESIDENCIA

A la Presidència ha rebut el cap del Govern, entre una i dues de la tarda, la visita de la majoria dels ministres, que acudien a informar-se del resultat de l'operació empresa aquest matí a la zona de Melilla.

MANIFESTACIONS D'EN PRIETO

San Sebastián. — El diputat socialista membre de la Comissió de responsabilitats, don Indalecio Prieto, ha fet les següents manifestacions:

—Les dificultats de les operacions al Marroc són majors cada dia.

Hi hagué un error inicial: el de no comprendre el caràcter de la missió que allí ens assignava el tractat i únic compatible amb les possibilitats i les conveniències nacionals.

NOTÍCIES OFICIALS DE LES OPERACIONS. — A TIFARAUT. — FELICITACIONS

Madrid, 22, 4'15 tarda.

A dos quarts de dues de la tarda ha rebut el ministre de la Guerra els periodistes, per a donar-los compte de les notícies que fins aquell moment es tenien de l'operació s'estava portant a terme.

El comunicat de dos quarts de deu del matí, diu que l'operació es desenvolupa normalment, avançant les columnes vers els seus objectius.

El comunicat de dos quarts d'onze diu que la columna del coronel Salcedo estava realitzant un moviment envoltant de la posició de Tifaraut i que la columna del coronel Seoane, a l'esquerra d'aquella, marxava vers el seu objectiu.

Les forces que desembarcaren a Afrau havien avançat prenent les cases de la dreta i de l'esquerra d'Afrau i Tifaraut havent tingut 26 baixes, de les quals hi ha cinc morts entre ells l'alferes de la mehalla Le-sea.

Componen aquesta columna forces de la mehalla i l'harka amiga d'Abdel-Kader.

La columna de l'esquerra, per Tizzi Azza, segueix la situació amb objectiu demostratiu. Aquesta columna no té la missió d'anar-se'n a fons. Té, si, l'enemic al davant però fins ara no ha tingut baixes.

Les baixes que fins ara es coneixen són:

Del Terc, un capità mort, un tinent ferit i aproximadament uns 44 de tropa entre morts i ferits.

De Wad Ras hi ha un capità, un alferes i quatre de tropa ferits.

Les altres columnes no tenen baixes fins ara.

Les columnes que operen avui, són: De Dar Quebdani n'han sortit dues; la del coronel Salcedo, que té per missió portar el comboi a Tifaraut, i la del coronel Seoane, encarregada de protegir el flanc esquerre de la primera columna.

A Sidi Messaud està el batalló de Wad Ras.

De andussí sotí la columna del coronel Morales fins a Mizzian i Timmerit, amb l'objectiu d'atacar l'enemic entre el Morabo i Yebel-Udia.

De Tafersit sortí cap a Tizzi Azza i Yebel-Udia la columna que mana el coronel Vera.

A reraguarda hi ha una altra columna per a protegir el flanc esquerre de la línia de Mont Arruit, Batel i Drius, formada per esquadrons de regulars, dos de Trevíno i dos de Lusitania i els camions blindats.

Ha encarregat el ministre de la Guerra als periodistes que tornessin a les quatre de la tarda.

Moments després d'un quart de quatre han estat rebuts novament els periodistes i en entrar al despatx els ha dit el ministre de la Guerra:

—Els rebo a vostres amb el crit de Visca Espanya!

Acaba de comunicar-me l'Alt Comissari el següent despatx oficial:

«Alt Comissari a l'aparell per a manifestar al senyor ministre que en aquest moment em comunica el comandant general que ha entrat el comboi a Tifaraut i que en aquesta posició i en la del costat s'està llocant en celebració de l'acte la Marxa Real».

El ministre ha posat immediatament a l'Alt Comissari, el següent telegrama:

«Ara mateix comunico al senyor president del Consell el meu telegrama i prego a V. E. que faci present a les columnes i molt especialment a la guarnició de Tifaraut la meua felicitació més entusiasta. Li prego que digui al comandant que estic molt satisfet del bon comportament de tots, esperant que la sang vessada en honor de la pàtria sigui fructífera en béns per a Espanya. El president i el Govern el feliciten i desitgen que faci arribar als generals, caps, oficials i tropa l'emoció profundíssima que els causa l'entrada dels espanyols a Tifaraut, jornada gloriosa que marca una etapa honorífica per a l'exèrcit espanyol».

L'Alt Comissari ha contestat immediatament amb aquest altre despatx:

«Ara mateix compliré l'honor d'encarregar que em confia i ben creditors són tots a la felicitació del Govern i a l'agraïment de la pàtria, puix en mig d'un fort sol i una jornada rudíssima han demostrat que els espanyols saben fer honor a la seva pàtria i al seu Rei. Perdoni'm si ara em retiro per a poder continuar en contacte amb el comandant general i no desperdiciar detall del que hi ha».

En aquest moment ha sonat el timbre del telèfon del ministre i el general Aizpuru ha pres al seu despatx els periodistes dient-los que el Rei Santander preguntant-li notícies referents a l'operació que es realitzava avui.

—Jo — ha dit el ministre de la Guerra — li he donat compte detallat de l'ocupació de Tifaraut i de M. m'ha encarregat que feliciti en nom seu les tropes que han intervingut en l'operació.

Immediatament ha telegrafiat a l'Alt Comissari el desig del monarca perquè ho faci arribar a l'exèrcit d'operacions.

Ha terminat el general Aizpuru dient que a les sis de la tarda tornaria a rebre els periodistes.

El sots-secretari d'Guerra també ha parlat amb els periodistes, donant-los explicacions de les paraules molestes per als repòters que va dir dies passats, amb motiu de no haver-se interpretat, segons ell, per cap periodista fidelment les notícies que facilità en la conversa mantinguda amb els representants de la premsa.

Ha dit el general Bermúdez de Castro que la càbila de MTaza és la que havia ofert en l'operació d'avui més resistència al anc esquerre, on operava la columna del coronel Vera.

COMUNICAT DE MARINA

Al ministeri de Marina han facilitat aquesta tarda el següent despatx oficial:

«Al matí d'ahir, en unió del «Reina Regente», es baté una bateria de dos canons que ens feu alguns disparos des de Cap Quilates i costa oriental de la badia.

L'Espanya bombardejà la part occidental, cessant a les dotze.

A la tarda d'ahir es reprené el foc, seguin instruccions de l'Alt Comissari i indicacions de l'aviació, batent-se els duars de la costa Sud del vall de la desembocadura de la badia, per l'Espanya i el Reina Regente, cessant a les sis per a tornar-hi a la matinada i continuar l'operació projectada.

S'han consumit en l'Alfonso XIII 231 granades de 101; l'Espanya, 237 d'alt explosiu de 101 i cinc d'alt explosiu de 305 centímetres; el Reina Regente, 48 granades de 15 centímetres, i els hidroplans que combateren amb el «Laya», dispararen 120 bombes. Sense novetat en el personal i material».

DETALLS DEL DESEMBARC

A AFRAU

Madrid, 22, 5'15 tarda.

Melilla. — Es coneixen interessants detalls del desembarc efectuat a Afrau per les harkas amigues i la mehalla de Tafersit, comandades pel tinent coronel Llanos, les quals constitueixen l'avanguardia de la columna de desembarc que, comandada pel coronel d'Estat Major senyor Pardo, ha sortit aquesta nit a bord d'un vaixell de guerra amb direcció a la dita posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'obren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermedi entre Afrau i la primera posició.

Així que anaven avançant les forces s'accentuava el foc de l'enemic, qui, amagat per casolots i amagatalls i trinxeres, hostilitzava intensament.

Un grup d'indígenes pertanyents a la harka amiga intentà assaltar una de les cases mores, des d'on se'ls feia nodrit foc, però van haver de tornar enrera davant la copiosa pluja de projectils que sortia de l'interior.

Allavors es van trametre ordres al comandant del canoner «Lauria» i del guardacosta «Alcázar», perquè procedissin al bombardeig.

Iniciat el foc per aquests vaixells,

aconseguien fer entrar tres granades a l'interior de la casa, fent-la enderrocar.

Allavors entraren les nostres tropes i trobaren 10 cadàvers amb armes i poques municions.

En un barranc, on l'enemic tenia una llarga trinxera, esclataren dues granades, matant sis indígenes.

A la una de la tarda estava aconseguint l'objectiu, que era ocupar les posicions a la vanguardia de Tifaraut per a des d'allí demà atacar els que assediaven aquesta posició.

Els vaixells de guerra feren disparos, seguint les indicacions que des d'Afrau els enviava el comandant Heredia.

Nosaltres tinguérem alguns morts i ferits. A sis d'aquests els portà anit passada el guardacosta «Alcázar».

També portà el dit vaixell un presoner moro anomenat Mohamed Yal, germà del cap de la harka de Beni-Seid.

En arribar aquest matí les tropes li digueren que s'unís a elles al que es nega resoltament.

La multitud que ocupava el moll presenciava el desembarcament de les tropes, en veure el presoner volia llinxar-lo, costant gran treball als mariners que el conduïen per a lliurar-lo de les iras populars.

El metge del canoner «Lauria» es traslladà a Afrau per assistir als ferits.

NOTES DE FINANCES

Al ministeri de Finances han facilitat una nota comunicant els treballs que es fan per a evitar la pujada preus del sucre en vista de les maniobres dels fabricants i magatzemistes que tendeixen a elevar-lo.

Per això, retenen magatzems grans existències, amb l'objecte de poder elevar el preu, esperant la nova collita.

Advertit el ministre pel de Foment d'aquest procediment, d'acord ambdós, destruiran les maniobres, acudint a l'aranzel, amb l'objecte de protegir els interessos lleítims dels consumidors.

El ministre d'Hisenda estudia i prepara mesures necessàries en l'aranzel per a fer possible la importació d'aquest article fins on ho exigeixin les circumstàncies, per a defensar les classes necessitades.

Acaba dient que en tot moment el Govern complirà amb el seu deure.

Una altra nota diu que, en vista de la injustificada resistència que es fa en les dues úniques duanes que posseeixen el privilegi de paquets comercials, Irún i Port-bou, a complir les disposicions vigents, el ministre es proposa decretar aviat la supressió dels esmentats paquets comercials, deixant subsistents els paquets postals i missatgeries, fins a 15 quilos.

SIGNATURA DE GUERRA

Ha arribat la «valija» de Santander, figurant els següents decrets de Guerra:

Disposant que els brigadiers don Manuel Rivas López i don Josep Mora Gutiérrez, passin a la segona reserva.

Disposant que el general Martínez Anido cessi en la comandància general de Melilla.

Concedint llibertat condicional a alguns presos de la penitenciaría militar de Mahó.

Concedint la gran creu blanca del mèrit militar al brigadier honorari don Xavier Meno.

Idem la medalla de sofriments per la pàtria, sense pensió, al tinent d'infanteria don Esteve Gilabert, ex-presoner de l'enemic en acció de guerra.

Confirmant la concessió de la medalla militar feta pel comandant general de Ceuta a favor del comandant de cavalleria don Gabriel de Benito, per la seva actuació en l'atac Zebba-Mebel.

Concedint la medalla militar al grup de Regulars de Melilla, núm. 2, i a la primera, segona i quarta bandera del Terc Estranger, per la seva brillant actuació en els combats del territori de Melilla.

Concedint la medalla de sofriments per la pàtria, pensionada, a un cap i 13 oficials de distintes armes i cosos, ferits per l'enemic en operacions

de campanya, en la nostra zona protectorat.

Idem al coronel d'infanteria don Rafael ernández el comandament de la zona de Cádiz.

Idem a don Ignasi Aunon Chacón el comandament del regiment d'infanteria de la Reina.

Idem als tinent coronels d'infanteria don Ferran Martínez Montañón don Lluís Pareja, el comandament dels grups de forces regulars indígenes de Tetuan i Larraix, respectivament.

Idem als coronels d'infanteria don Rafael González Ortiz, el comandament del regiment d'Extremadura don Ricard Alarcón Fuentes, el comandament del regiment d'Espanya don Josep Zabau Montero, el comandament de la zona de València; don Sergi Suárez, el de la zona d'Albacete; don Aureli Domínguez, el de la zona de Múrcia, i don Manuel González Crespo, el de la zona de Bilbao.

DETENCIÓ

Melilla. — Un vaixell de guerra apra una barca que anava conduïda per un espanyol, portant a bord tres francesos.

Foren portats a la Comandància guardant-se gran reserva.

NOTES DE MELILLA

Madrid, 22, 6'15 tarda.

Melilla. — Han arribat procedents de Ceuta, en el vapor «Aragón», 170 gionaris.

Han estat aplaïts per la multitud. També ha arribat el coronel Nuñez del Prado.

L'Alt Comissari ha celebrat una conferència amb el kaid de Beni-Said, Amarusen.

En aterrar a l'aeròdrom de Tamarit una avaria un avió tripulat pel capità d'intendència senyor Camacho i el d'infanteria senyor Romeu.

Els dos resultaren ferits lleus. Sota la direcció del capità Jiménez s'ha organitzat una columna de automòbils de Sanitat, amb l'objecte de transportar els ferits que resulten de les operacions.

El guardacosta «Alcázar», ha portat els ferits de la mehalla en el seu embarc d'Afrau.

BARCELONA

Incendi

A quarts de quatre s'ha celat a la tintoreria que en Gabriel Borr Piqué posseïa al Carrer de Vallfoguera, cremant-se roba i altres objectes. L'amo de la casa rebé algunes contusions.

Atropell

Al Passeig Nacional de la Barceloneta l'auto 8481 ha atropellat al noi de 9 anys Josep Montia Esteve, produint-li erosions lleus al cap. El noi teix auto l'ha dut al dispensari després a l'Hospital Clínic, car el pare és de Sant Carles de la Ràpita i té família aquí, havent vingut a veure el seu pare tripulant un vaixell de pesca.

Anuncis Oficials

CAMBRA OFICIAL DE LA PROPIETAT URBANA

Gran Via Layetana, 43, i Magdalenes, 12, principal

Acordada per l'esmentada Cambra construcció del seu edifici social, convoca a concurs públic entre senyors contractistes per 15 dies bils, els quals acabaran el dia 7 vinent mes de setembre, a les 12 res, durant els quals, els que desitgen prendre part en el dit concurs, han de presentar les seves propostes en plec tancat, segons model s'acompanya en el plec de condicions, que, junt amb els plànols, es baran de manifest a les oficines de la Cambra, durant l'esmentat termini tots els dies feiners, de 10 a 12 s'admetrà cap proposició sense donar-hi haver fet el dipòsit que s'indica en el plec de condicions.

Barcelona, 21 d'agost de 1923